

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЛАПОВО
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
Број: 020-137/22-I
Датум: 19. 9. 2022. године
ЛАПОВО

На основу чланова 20. и 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. [129/2007](#), [83/2014](#) - други закон, [101/2016](#) - други закон, [47/2018](#) и 111/2021 – др.закон), члана 14. и 15. став 2. тачка 3) Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16) и члана 37. тачка 4. Статута општине Лапово („Службени гласник општине Лапово“, бр. 2/19), Скупштина општине Лапово на седници одржаној дана 19. септембра 2022. године, донела је

ОДЛУКУ
О УСВАЈАЊУ ПЛАНА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ОПШТИНЕ ЛАПОВО
ЗА ПЕРИОД ОД 2022-2026. ГОДИНЕ

Члан 1.

Усваја се План јавног здравља општине Лапово за период од 2022. до 2026. године, који чини саставни део ове Одлуке.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Лапово“.

ПРЕДСЕДНИЦА

Мирела Раденковић, ср.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЛАПОВО**

ПЛАН ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ОПШТИНЕ ЛАПОВО

2022-2026

САДРЖАЈ

УВОД

Уводна реч председника општине
Увод
Савет за здравље
Радна група за израду Плана
Методологија рада
Принципи и вредности
Визија
Мисија
Општи циљ
Специфични циљеви

ЗДРАВСТВЕНИ ПРОФИЛ/СЛИКА ЗДРАВЉА

1. Подаци о територији општине
2. Витални и демографски показатељи
3. Здравствени показатељи
 - 3.1 Индикатори доступности здравствене заштите ЈЛС/ЛС
 - 3.2 Индикатори ефикасности здравствене заштите ЈЛС/ЛС
 - 3.3 Индикатори квалитета здравствене заштите ЈЛС/ЛС
 - 3.4 Индикатори здравственог стања становништва
 - 3.5 Индикатори детерминанти здравља
4. Показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести
5. Социоекономски услови
6. Показатељи стања животне средине
 - 6.1. Квалитет ваздуха
 - 6.2 Квалитет површинских и подземних вода, вода за пиће и вода за спорт и рекреацију
 - 6.3. Управљање опадом
 - 6.4. Квалитет отпадних вода
 - 6.5. Присуство и бројност инсеката и глодара
7. Урбани дизајн општине
8. Организација заједнице
 - 8.1 Локална самоуправа
 - 8.2. Систем здравствене заштите (описати здр.установе)
 - 8.2.1. Дом здравља
 - 8.2.2. Општа болница
 - 8.2.3. Завод за јавно здравље

- 8.3. Образовни систем**
 - 8.3.1 Образовни статус становништва**
- 8.4. Социјална заштита на локалном нивоу**
 - 8.4.1. Установе социјалне заштите**
 - 8.4.2. Услуге социјалне заштите на локалном нивоу**
 - 8.4.3. Корисници социјалне заштите**
- 9. Деца: рани развој као императив**
 - 9.1. Млади као рањива група**
 - 9.2 Старији као рањива група**
- 10. Безбедност у заједници**
 - 10.1. Малолетничка делинквенција**
- 11. Рекреација и спорт**
 - 11.1. Спортски клубови , удружења и објекти**
 - 11.2. Школски и рекреативни спорт**
- 12. Култура**
- 13. Медији**
- 14. Верске заједнице**
- 15. Удружења грађана**
- 16. Финансирање здравља на локалном нивоу**
- 17. Процена јавноздравствених потреба становништва**
- 18. SWOT анализа**

АКЦИОНИ ПЛАН

ИЗВЕШТАВАЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ

Уводна реч председника општине Лапово

Драги пријатељи,

Пре 126 година по милости Божијој и вољи народној кренули смо да градимо пристојну, модерну и савремену заједницу. Лапово, на које ћемо бити поносни, и у којем ће наша деца, имати будућност какву заслужују. Заједно смо сањали и веровали у напредну и успешну варош, достојну сваког угледа и поштовања. Корак по корак, велики снови постали су велика дела, а будућност коју смо некада сањали полако постаје садашњост коју поносно живимо.

Неуморно смо радили на умрежавању нашег места, инфраструктурно са околним општинама и градовима јер само повезаност и заједништво нас воде просперитету и напретку. Поносни смо на чињеницу јер смо квалитетним радом заслужили статус и постали чланови Наледовог БФЦ клуба, клуба градова и општина са најбољим пословним окружењем.

Израдом планова, студија, пројектним документацијама дошли смо и до изградње и реконструкција мостова, путева и пруга. Локомотива реформи је покренута: наша привреда напредује брже него икада; све је више инвестиција и нових радних места – и све је више прилика за младе.

Ми данас имамо велика градилишта. Реконструисали смо или су у фази реконструкције све јавне институције у нашем месту, а са циљем улагања у најважније ресурсе ~ људе!

Како је тема План јавног здравља, посебно бих нагласио да је наш дом здравља комплетно реконструисан средствима Канцеларије за управљање јавним улагањима. Сачували смо животе и успешно се боримо са пандемијом запошљавањем нових лекара и медицинских радника, као и финансирањем њихових специјализација и усавршавања. Обновили смо опрему, купили најновије медицинске уређаје и превозна средства са циљем да наши суграђани буду безбедни, правовремено збринути и адекватно неговани, а све у доба светске економске кризе и ратних светских сукоба.

Наш пут је јасан и ми смо одлучни у настојању да искористимо добар географски положај, природне ресурсе и људске капацитете локалне самоуправе, свих установа и предузећа, приватног сектора, улагања домаћих и страних инвеститора, захвални на помоћи наше државе на челу са Александром Вучићем, Владом Републике Србије, свих министарстава и организација и свакој другој помоћи.

Поносни смо што ниједан наш остварени сан није случајност или срећа, већ увек последица заједничког труда, рада, борбе, међусобног поштовања и вере.

Будите здрави и увек ради да живите у Лапову или да га са радошћу посетите!

С поштовањем,

Професор Бобан Миличић, председник општине Лапово

УВОД

План јавног здравља општине је локални стратешки документ јавног здравља уведен као обавеза Законом о јавном здрављу (2016) који предлаже савет за здравље и усваја га Скупштина ЈЛС. План јавног здравља општине Лапово се доноси први пут. План се заснива на промоцији здравља и примарној превенцији, а циљеви се остварују кроз све облике партнерства за здравље и наглашавање значаја свеобухватног приступа путем интердисциплинарности и мултисекторске сарадње.

Јавно здравље је умеће превенције продужавања живота и унапређења менталног и физичког здравља и ефикасности путем организованих напора заједнице. Стога План јавног здравља наше општине (у даљем тексту: План) подржава унапређење здравља, спречавање болести и продужење квалитетног живота становништва. Добро здравље је од суштинског значаја за одрживи економски и друштвени развој и основна брига у животу сваке особе, свих породица и заједнице.

Позитивном законском регулативом у Републици Србији, која је усклађена са законима ЕУ, створили су се потребни правни оквири да јединице локалне самоуправе у складу са специфичностима у својој средини, приступе решавању проблема карактеристичних за своју територију.

План идентификује приоритетна подручја где је унапређење здравља и квалитета живота могуће, разлаже циљеве на основне активности и одговорности свих актера у области јавног здравља. План је документ који утврђује оквир за деловање и идентификује даље правце, остављајући простор за решавање старих и нових изазова.

Вредносни принципи на којима почива систем јавног здравља у Републици Србији јесу:

- одговорност државе и друштва за здравље,
- развој свих облика партнерства за унапређење здравља,
- усмеравање на популацију и друштвене групе,
- оријентација ка локалној самоуправи,
- интерсекторски и мултидисциплинарни рад,
- предузимање акција за социјалне одреднице, факторе ризика и смањивање неједнакости у здрављу.

ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ, ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР БИТАН ЗА ПЛАН ЈАВНОГ ЗДРАВЉА

Устав Републике даје широко право на здравље и здравствену заштиту сваком грађанину. Кровни закон у овој области је Закон о јавном здрављу, а Национална стратегија јавног здравља је основни стратешки документ на који се ослања план јавног здравља наше општине.

Закон о локалној самоуправи¹ у члану 20. регулише надлежности општине као јединице локалне самоуправе, Локалне самоуправе у Србији преузеле су на себе нове одговорности у очувању и унапређењу здравља људи на својим територијама. Брига за јавно здравље постаје заједнички циљ и обавеза управе али и читаве заједнице. Активан избор програма и успостављање приоритета на локалном нивоу јесу одговорност, изазов али и велика шанса локалним самоуправама да ће се нешто суштински побољшати када је у питању јавно здравље у њиховим срединама. Закон о здравственој заштити² уређује надлежности јединица локалне самоуправе у здравственој заштити тако што их дефинише као друштвену бригу за здравље, па у члану 13. дефинише мере из надлежности локалне самоуправе, а у члану 17. општи интерес у здравственој заштити грађана. Закон о правима пацијената³ дефинише права и одговорности пацијента у здравственом систему Републике Србије, а уводи и институт заштите права пацијената и то тако што прописује да је обезбеђује јединица локалне самоуправе одређивањем лица које обавља послове саветника за заштиту права пацијената и образовањем Савета за здравље. Закон у члану 42. утврђује делокруг рада Савета и његов састав, као и обавезу ЈЛС да Статутом утврди задатке Савета.

Закон о јавном здрављу⁴ дефинише сва кључна питања у вези са јавним здрављем, систем јавног здравља у РС, носиоце послова, учеснике у области јавног здравља, као и области ЈЗ и на крају врсте докумената, начин њиховог доношења и садржај докумената јавног здравља на нивоу ЈЛС. Нарочито дефинише да у састав Савета за здравље обавезно улази и представник надлежног Завода односно Института за јавно здравље. Задатак локалне самоуправе је спровођење друштвене бриге за јавно здравље на локалном нивоу. Друштвена брига за јавно здравље на нивоу локалне самоуправе (ЗЈЗ, члан 14) представља *мере за обезбеђивање и спровођење активности у областима деловања јавног здравља, у оквиру посебних програма из области јавног здравља*, од интереса за становништво на територији јединице локалне самоуправе, и то: међусекторску сарадњу, координацију, подстицање,

1

„Сл. гласник РС“ бр. 129/07, 83/14- и др. закон, 101/2016- и др. закон и 47/2018).

2

“Сл. гласник РС“ бр. 25/19.

3

Закон о правима пацијената "Службени гласник РС", бр. 45 од 22. маја 2013, 25 од 3. априла 2019 - др. Закон.

4

Закон о јавном здрављу. "Службени гласник РС", број 15 од 25. фебруара 2016.

организацију и усмеравање спровођења активности у областима јавног здравља која се остварује заједничком активношћу органа јединица локалне самоуправе, носилаца и учесника у области јавног здравља; праћење здравственог стања становништва и рада здравствене службе, као и предлагање и предузимање мера за њихово унапређење; промоцију здравља и спровођење мера за очување и унапређење здравља и животне средине и радне околине, епидемиолошки надзор, спречавање и сузбијање заразних и незаразних болести, повреда и фактора ризика; обезбеђивање услова за обављање делатности здравствених установа, планирање и остваривање програма у области јавног здравља; обезбеђивање услова за брзо реаговање у кризним и ванредним ситуацијама у складу са мерама Владе; обезбеђивање услова за праћење стања животне средине (воде, ваздуха, земљишта, буке, вибрација, јонизујућег и нејонизујућег зрачења) и утицаја фактора животне средине и радне околине на здравље; обезбеђивање услова за снабдевање становништва здравствено исправном водом за пиће и безбедном храном, диспозицију отпадних материја и одговарајуће услове животне средине и радне околине; обезбеђивање услова за обављање активности из области епидемиолошког надзора; јачање капацитета носилаца активности и учесника у областима деловања јавног здравља; обавештавање надлежних државних органа и јавности о свим ризицима и другим јавноздравственим проблемима који могу имати негативне последице по здравље становништва; подршку раду и развоју носилаца активности и учесника у систему јавног здравља на својој територији

Сем наведених, ту су и законски прописи који упућују на јавно здравље по областима јавног здравља.

У области ФИЗИЧКО, МЕНТАЛНО И СОЦИЈАЛНО ЗДРАВЉЕ законска регулатива за области спорта, културе, уметности, социјалне политике, заштите права нарочито осетљивих група, становања, рада и остваривања права грађана, чини корпус прописа који детерминишу одреднице физичког, менталног и социјалног здравља становништва.

ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА И ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ као област јавног здравља обухвата законске прописе из свих области здравствене заштите, стандарде у области здравствене заштите, прописе о заштити становништва од заразних болести и прописе који реферирају на хроничне незаразне болести, а нарочито законске и подзаконске акте који се односе на превенцију обољевања и активности које посдстичу превентивно деловање.

ЖИВОТНА СРЕДИНА И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА као област јавног здравља обухватају законску регулативу у области заштите животне средине, урбанизма, грађевине, заштите природе, саобраћаја, становања, комуналних делатности, грађевине итд.

РАДНА ОКОЛИНА И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА подразумевају деловање на основу прописа о безбедности и здрављу на раду и прописа о заштити животне средине.

ОРГАНИЗАЦИЈА И ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА реферирају на законска и подзаконска акта из области здравствене заштите и осигурања, права пацијената и стандарда услуга у области здравствене заштите и прописи који ближе одређују наведене области.

КРИЗНЕ И ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ су област јавног здравља директно везана за прописе о ванредним ситуацијама, прописе о заштити становништва од заразних болести, о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама природних катастрофа итд.

Национална Стратегија јавног здравља РС „Здрави људи, здравље у свим политикама“ (2017–2025)⁵ подржава испуњавање друштвене бриге за здравље људи и подстиче одговорност државе и друштва у обезбеђењу добробити за све грађане путем унапређења здравља и очувања здраве животне и радне средине. Стратегија се заснива на промоцији здравља и примарној превенцији, а циљеви се остварују кроз све облике партнерства за здравље и наглашавање значаја свеобухватног приступа путем интердисциплинарности и мултисекторске сарадње. Кључне области у радној верзији Стратегије јавног здравља РС јесу: промоција здравља, превенција болести, повреда и ризика по здравље, организација са менаџментом здравствене службе, функционисање друштвених система повезаних са здрављем, стално унапређење квалитета и мерење исхода свих активности у вези са очувањем и унапређењем здравља становништва.

Национални планови и програми који су од важности за План:

1. Национални програм кардиолошке здравствене заштите
2. План за борбу против дрога у Републици Србији
3. План развоја здравља младих у Републици Србији
4. План контроле дувана
5. План развоја заштите менталног здравља
6. Национална План за борбу против ХИВ/АИДС-
 1. Национални програм Србија против рака
 2. Национални програм за превенцију колоректалног карцинома
 3. Национални програм за превенцију рака дојке
 4. Национални програм превенције и ране детекције типа два дијабетеса
 5. Национални програм за превенцију рака грлића материце
 6. Национални програм превентивне стоматолошке заштите.

Донета су и подзаконски акти којима се ближе уређује деловање локалне самоуправе у областима јавног здравља, и то два Правилника. Правилник о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља ⁶ дефинише обавезе учесника јавног здравља, а нарочито носиоца активности јавног здравља. Правилник о ближим условима за спровођење јавног здравља у области животне

⁵ "Службени гласник РС", број 61 од 8. августа 2018.

⁶ Службени гласник РС", број 94 од 27. децембра 2019.

средине и здравља становништва⁷ мултисекторским приступом уређује специфична питања здравља у животној средини у односу на све аспекте јавних политика које је дефинишу.

Савет за здравље

Носилац послова друштвене бриге за здравље на нивоу ЈЛС јесте Савет за здравље (у даљем тексту: Савет). Савет за здравље се формира одлуком јединице локалне самоуправе. Рад Савета је уређен пословником који усваја Скупштина. Састав Савета је обавезан и прописан Законом о правима пацијената⁸ У складу са чланом 49. Закона о правима пацијената и чланом 15. Закона о јавном здрављу образован је Савет за здравље.

Чланови Савета су:

МИЛИЦА ИЛИЋ, дипл.правник-представник Републичког фонда за здравствено осигурање

ДРАГАНА ГОЛУБОВИЋ ПРЕШИЋ, лекар - представник Дома здравља Лапово
САНДРА ПЕТРОВИЋ ЗЛАТКОВИЋ, медицинска сестра, представник Дома здравља Лапово

ЈЕЛЕНА ОБРАДОВИЋ - представник Института за јавно здравље Крагујевац
РАДОСАВ ПАВЛОВИЋ, лекар – одборник

ИРЕНА ПРОТИЋ, – представник Центра за социјални рад за општине Баточина, Рача и Лапово „Шумадија“, одборник

ЈОВАНА ПАВЛОВИЋ- медицинска сестра, представник јединице локалне самоуправе.

Задаци Савета:

У области заштите права пацијената:

- разматра приговоре о повреди појединачних права пацијената на основу достављених и прикупљених доказа и утврђених чињеница;
- о утврђеним чињеницама обавештава подносиоца приговора и пружаоца здравствене услуге на кога се приговор односи и даје одговарајуће препоруке;
- разматра извештаје саветника пацијената, прати остваривање права пацијената на територији општине и предлаже мере за заштиту и промоцију права пацијената;
- подношење годишњег извештаја о раду и предузетим мерама за заштиту права пацијената Скупштини општине и министарству надлежном за послове здравља, а ради информисања и остваривања потребне сарадње извештај се доставља и Заштитнику грађанана.

⁷ "Службени гласник РС", број 34 од 17. маја 2019.

⁸ Закон о правима пацијената, „Службени гласник РС“, бр. 45/13.

Из области деловања јавног здравља:

- међусекторска сарадња, координација, подстицање, организација и усмеравање спровођења активности у области деловања јавног здравља на нивоу општине, заједничком активношћу са органима општине, носиоцима активности и другим учесницима у систему јавног здравља;
- прати извештаје института и завода за јавно здравље о анализи здравственог стања становништва на територији општине која за то наменски определи средства у оквиру посебних програма из области јавног здравља из члана 14. Закона о јавном здрављу, као и предлаже мере за њихово унапређење, укључујући мере за развој интегрисаних услуга у општини;
- доноси предлог плана јавног здравља на нивоу општине, који усваја скупштина општине и прати његово спровођење кроз посебне програме из области јавног здравља;
- иницира и прати спровођење активности промоције здравља и спровођења мера за очување и унапређење здравља, спречавања и сузбијања заразних и хроничних незаразних болести, повреда и фактора ризика на територији општине кроз посебне програме из области јавног здравља;
- даје мишљења на извештај о остваривању посебног програма у области јавног здравља, које доноси општина;
- учествује у различитим областима деловања јавног здравља у кризним и ванредним ситуацијама из члана 11. Закона о јавном здрављу;
- јача капацитете носилаца активности и учесника у областима деловања јавног здравља;
- обавештава јавност о свом раду;
- даје подршку раду и развоју носиоца активности и учесника у систему јавног здравља на територији општине, у складу са Законом о јавном здрављу;
- извештава Скупштину општине и завод односно институт за јавно здравље о свом раду у областима деловања јавног здравља.

У области друштвене бриге за здравље Савет предузима следеће активности:

- праћење здравственог стања становништва и рада система здравствене заштите, као и старање о спровођењу утврђених приоритета у здравственој заштити;
- стварање услова за приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите;
- координирање, подстицање, организацију и усмеравање спровођења здравствене заштите;
- планирање и остваривање сопственог програма за очување и заштиту здравља од загађења животне средине штетним и опасним материјама у ваздуху, води и земљишту, одлагањем отпадних материја, опасних хемикалија, загађења изворима јонизујућих и нејонизујућих зрачења, буком и вибрацијама, као и вршење систематских испитивања животних намирница, предмета опште употребе, термо-минералних вода, минералних вода за пиће, воде за пиће и других вода које служе за производњу и прераду животних намирница и санитарно-хигијенске и рекреативне потребе, ради утврђивања њихове здравствене и хигијенске исправности и прописаног квалитета;

- сарадњу са хуманитарним и стручним организацијама, савезима и удружењима, на пословима развоја здравствене заштите;
- обезбеђивање средстава за пружање хитне медицинске помоћи, у складу са Законом о здравственој заштити.

Стручне и административне послове за потребе Савета врши Одсек за заједничке и скупштинске послове, односно координатор Савета за здравље. За координатора Савета одређује се Мирјана Петковић.

У процесу израде, активно су учествовали и следећи актери јавног здравља на нивоу општине: Републички фонд за здравствено осигурање, Дом здравља Лапово, Институт за јавно здравље Крагујевац, Центар за социјални рад за општине, Јединица локалне самоуправе.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ПЛАНА ЈАВНОГ ЗДРАВЉА ОПШТИНЕ

План јавног здравља обухвата период од 2022. до 2026. и сама израда је прошла кроз следеће фазе:

Стварање предуслова за реализацију процеса израде Плана јавног здравља: подршка Сталне конференције градова и општина (даље: СКГО) у изради Плана, формирање радне групе за израду Плана ЈЗ, одређивање координатора РГ за сарадњу са СКГО и вођење процеса израде документа

Израда здравственог профила/слике здравља општине: 3 радионице

Стратешко и акционо планирање: 3 радионице

Процес јавне расправе

Усвајање стратешког документа од стране Скупштине општине

Стварање предуслова за реализацију процеса израде Плана јавног здравља

Први корак у процесу израде Плана је било формирање Радне групе за израду и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине општине у текућој години, уз пружање подршке од стране СКГО. У припремној фази договорено је да План јавног здравља буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2022-2026.) уз детаљан план (акциони план. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата План бити спроведен процес процене постигнутих резултата у претходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из Плана бити основа за креирање програма за наредну годину.

Јавности је представљен улазак у процес израде Плана, његова важност за нашу заједницу и сви су позвани да учествују у предстојећој процени јавноздравствених потреба и приоритета.

Израда здравственог профила /слике здравља је један је од кључних корака у процесу израде Плана јавног здравља. Подаци који су прикупљени подељени су у следеће категорије: географски, демографски и витални показатељи; здравствени показатељи; показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести; показатељи стања животне средине; урбани дизајн општине; организација заједнице; безбедност у заједници; рекреација, спорт и култура, медији, верске заједнице и организације, ставови и јавноздравствене потребе становништва и заједнице, финансирање и SWOT анализа.

Наведени показатељи су прикупљени кроз различите базе података, анализу показатеља здравственог стања становништва општине, испитивањем потреба становништва методом брзе процене и анкетама у широком консултативном процесу. Одржане су три радионице на теме:

I: Представљање методологије процеса, тренутног стања и изазова у процесу планирања ЈЗ; припрема упитника за процену јавноздравствених потреба становника општине и испитивање јавноздравствених потреба становника;

II –Припрема за израду слике здравља: представљање фолдера са подацима и питања којима се ЈЛС руководе у изради слике здравља

III – Довршавање слике здравља – представљање слике здравља: анализе стања, јавноздравствених потреба становника, израда SWOT анализе, дефиниција приоритета. Слика здравља и анализа потреба су објављене на сајту општине.

Временски период: јул-септембар 2022.

Стратешко и акционо планирање – на основу прикупљених података кроз реализацију 3 радионице:

I – Представљање разрађеног модела СКГО акционог плана ЈЗ, анализа и избор активности методом елиминације, одређивање визије, мисије, општег и специфичних циљева.

II- Измене и допуне предложених активности и прецизирање почетних и жељених вредности индикатора у активностима.

III- финално представљање Плана јавног здравља са акционим планом пред Саветом за здравље и разговор о потенцијалним програмима јавног здравља за наредну годину, што уједно представља и предлог буџетског оквира за прву годину акционог плана.

Временски оквир: септембар-октобар 2022.

Савет за здравље је усвојио нацрт Плана јавног здравља са акционим планом и проследио га Општинском већу дана.....2022. године на одобрење. Обављена је презентација пред Општинским већем и покренута јавна расправа о предлогу Плана у трајању од (15) дана, током октобра 2022. Након периода јавне расправе, (на којој је било/није било коментара; ако је било коментара, они су образложени и потпуно/делимично усвојени) коначни предлог Плана јавног здравља са акционим планом је упућен у скупштинску процедуру усвајања. План је усвојен на седници Скупштине општине2022. године.

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Јавно здравље је шири концепт од здравствене заштите. Јавним здрављем се унапређује како здравље појединца, тако и читаве популације или заједнице као и животне средине. Начин и услови живота највише утичу на здравље, те је неопходно радити на њиховом побољшању и то кроз координисане активности свих сектора. Наведено чини да јавно здравље има изразито интерсекторски карактер. Суштина је да се све политике које општина спроводе и планирају, базирају на принципима унапређења здравља и превенције фактора ризика и болести.

Основни принципи на којима се заснива План јавног здравља су:
Поштовање и унапређивање основних људских права - Неговање толеранције и разумевање различитости, одсуство сваке дискриминације засноване на постојању инвалидитета, полним, расним, језичким, верским, етничким и свим другим разликама и неговање и унапређивање међусобног разумевања и равноправности.
Принцип једнаких могућности - Обезбедити могућност коришћења јавноздравствених ресурса и могућности за све грађане и све циљне групе истом доступношћу у свим сферама пружања услуга у јавном, приватном и невладином сектору и уз поштовање могућности избора.

Целовит приступ - Неговање разноврсности и компатибилности услуга и ресурса из различитих области деловања јавног здравља и заједничког проактивног деловања
Партиципативност - Обезбеђење учешћа актера јавног здравља на нивоу општине у доношењу и спровођењу јавноздравствених политика и о начину задовољавања јавноздравствених потреба становника и омогућавање одговорности за здраве личне изборе.

Транспарентност - Увремењено, актуелно, отворено извештавање јавности, корисника и свих заинтересованих циљних група о могућностима, процесима или резултатима у свим областима деловања јавног здравља на нивоу локалне самоуправе.

Придржавајући се наведених принципа у процесу доношења Плана јавног здравља општине за период 2022 – 2026.. годину могуће је тежити вредностима као што су:

хуманост, одговорност, једнакост и правичност у здрављу, солидарност, заснованост на доказима, толеранција, укљученост.

План јавног здравља представља основ друштвене бриге за јавно здравље нашег општине и обезбеђивање услова у којима грађани могу да буду здрави. Она такође чини основу за доношење и спровођење програма јавног здравља, а све у циљу унапређења здравља и квалитета живота становника локалне заједнице. Цео овај процес доводи до преузимања одговорности за здравље на нивоу локалне заједнице и свих њених актера. Циљ „Боље здравље за све, здравље у свим политикама“ достићи ћемо ако створимо друштвену климу у којој се здравље препознаје као врхунска вредност, потенцијал и предуслов за развој локалне заједнице и целе земље.

Други велики задатак је јавноздравствена писменост и одговорност заједнице и појединца.

Трећи услов је јачање јавноздравствених капацитета и компетенција свих актера посебно на нивоу локалне заједнице. И наравно, сарадња и повезивање свих актера враћају нас на почетак: здравље у свим политикама.

ВИЗИЈА

Желим да живим у мирном, безбедном, чистом окружењу где сви становници могу да остваре здрав и квалитетан живот.

МИСИЈА

Развијаћемо такву заједницу која је безбедна, окружења која подржавају здравље путем заједничког планирања, спровођења активности које укључују све секторе у нашој општини.

ЦИЉЕВИ И МЕРЕ

ОПШТИ ЦИЉ 1-УНАПРЕЂЕЊЕ И ОЧУВАЊЕ ФИЗИЧКОГ, МЕНТАЛНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ЗДРАВЉА ПРОМОЦИЈОМ ЗДРАВЉА У ЗАЈЕДНИЦИ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ :

Праћење, процена, анализа здравственог стања становништва;
Унапређење знања и понашања становништва општине Лапово, а у вези са здрављем разним методама промоције здравља;
Смањење утицаја фактора ризика за настанак водећих болести;
Унапређење и очување оралног и менталног здравља популације;
Унапређење родне равноправности;
Унапређење и очување репродуктивног здравља и подстицај рађања;

ОПШТИ ЦИЉ 2-УНАПРЕЂЕЊЕ И ОЧУВАЊЕ ФИЗИЧКОГ, МЕНТАЛНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ЗДРАВЉА СМАЊЕЊЕМ НЕЈЕДНАКОСТИ У ЗДРАВЉУ И ЈАЧАЊА ПАРТНЕРСТАВА ЗА ЗДРАВЉЕ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

Праћење и процена здравственог стања осетљивих друштвених група;
Унапређење доступности и приступачности здравствене службе осетљивим друштвеним групама;
Подстицање, развој и јачање свих видова партнерства у циљу решавања јавно здравствених проблема;

**ОПШТИ ЦИЉ 3-ПРОМОЦИЈА И УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВЉА
СТАНОВНИШТВА УНАПРЕЂЕЊЕ ДОСТУПНОСТИ ЗДРАВСТВЕНЕ
ЗАШТИТЕ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕМ ЗДРАВЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

Унапређење доступности и приступачности здравствене службе за целокупно становништво;

Праћење, процена и унапређење животне средине;

Омогућити снабдевање што већег дела становништва бактериолошки и хемијски исправном водом за пиће;

Унапређење управљања отпадом;

Побољшање квалитета ваздуха;

**ОПШТИ ЦИЉ 4- СУЗБИЈАЊЕ И СПРЕЧАВАЊЕ БОЛЕСТИ И ВОДЕЊИХ
РИЗИКА ЗА ЗДРАВЉЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЛАПОВО**

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

Унапређење мониторинга, спречавања и сузбијања заразних болести;

Јачање капацитета за реаговање у кризним и ванредним ситуацијама;

Унапређење знања у вези са очувањем здравља и смањењем фактора ризика за настанак хроничних незаразних болести;

**ОПШТИ ЦИЉ 5- УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВЉА СТАНОВНИШТВА КРОЗ
МЕДИЈСКУ ПРОМОЦИЈУ**

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:

Континуирано информисање становништва и промоција значаја здравог животног стила и здраве животне средине на здравље путем доступних средстава јавног информисања;

ЗДРАВСТВЕНИ ПРОФИЛ/СЛИКА ЗДРАВЉА

Подаци о територији општине:

1.1 Историјски подаци

1.2 Географски подаци

1.1. Историјски подаци

Повољан географски положај и природни услови Лапова и околине били су погодни за људски живот још од најстаријих времена. Сведок тога су археолошка налазишта која датирају из античког периода. Многи историчари сматрају да је археолошки локалитет „Шавац“ претеча данашњег Лапова. На месту римског насеља „Шавац“, у средњем веку помиње се село „Шавче“ у повељи кнеза Лазара из 1381, године које он дарује манастиру Раваници. Године 1398. деспот Стефан Лазаревић наводи да му је у побуни која се водила против њега, највише помогао верни војвода Михајло, господар „Хлапове Пољане“ (Лапово).

Из свега овога се може закључити да је Лапово насеље средњовековног порекла. Кроз историју је променило пуно назива, а данашњи назив је добило у 18. веку.

По ослобођењу од Турака, Лапово, због свог економско- географског положаја је нагло почело да се развија. 1826, године је у Лапову саграђена црква, а 17. марта 1896, године краљевим указом је прогашено за варошицу. До тада је било највеће село у Србији које је занатлијске радње, механе, дућане у железничку станицу. Лапово наставља свој развој узлазном путањом, повећава се и број становника. 1912, године завршена је изградња цркве, која је посвећена Преподобној Матери Параскеви.

Те 1912, почиње Први Балкански рат, недуго после Првог и Другог, а после и Први светски рат или како су га у то време звали Велики рат, јер већег није било до тада. У свим тим ратовима многи Лаповци су дали животе за своју отаџбину. Уследило је ослобођење, а пошто је Лапово било место од стратешког значаја, непријатељ је уништио саобраћајне објекте.

Следи период благостања, обнова земље. Цена слободе била је превелика, много радно способних мушкараца је погинуло у ратовима. 1928, године, у време кризе из Лапова се иселило петнаестак породица, углавном сиромашних, без земље. Они су добили манастирско земљиште у околони Тетова, а многи од њих су се вратили у завичај.

У међуратном периоду основано је ловиште и обновљена је свилара.

Приближава се Други светски рат, а Југославија поново бива нападнута и улази у рат. Уследио је муњевити пораз и окупација од нацистичке Немачке. Немцима је било важна тачка у даљем продору према Грчкој, зато су највише бранили пругу која је била најчешћа мета борцима Партизанског покрета. Много Лаповаца је погинуло у тим акцијама против окупатора. После четири година рата долази ослобођење. Немачка је поражена, а у Југославији власт преузимају комунисти. Следи обнова земље, оснивају се предузећа, задруге итд. Доласком нове власти, Лапово губи статус општине који је добило 1955. године и од 1. јануара 1960. године налази се у оквиру општине Баточина све до 1991. године када опет добија статус општине.

1. 2. Географски подаци

Лапово се налази у средишњем делу тока Велике Мораве. Насеље се пружа правцем север- југ које је са три стране окружено рекама. На северу река Рача, на југу Лепеница које теку у истом правцу паралелне једна на другу које се уливају у Велику Мораву, а са источне стране се налази брдо које представља последње обронке планине Рудник. Укупна површина Лапова износи 55 km². Лапово је на надморској висини од 107 метара. Положај је одређен координатама између 44° 08, 45' и 44° 13, 30' СГШ и 21° 01, 20' и 21° 09, 30' ИГД.

Лапово представља значајан саобраћајни чвор Србије због тога што кроз Лапово пролази ауто- пут Е-75 који повезује средњу Европу и Блиски исток. Упоредо са ауто-путем налази се међународна железничка пруга Београд-Ниш- Скопље-Атина.

Клима

У Лапову влада умерено-континентална клима. Најтоплији месец је јул са просечном температуром 22,20С, а најхладнији јануар са просечном температуром -0,60С. Последњих година примећују се велика одступања што је велика последица глобалног загревања планете.

Састав земљишта

У састав земљишта лаповског атара најзаступљенија су два типа земљишта. Гајњача прекрива највећи део пољоприврних површина Лапова, док површине уз Велику Мораву највише прекривају алувијална земљишта, погодна за ратарску и повртарску производњу.

Биљни покривач и животињски свет

У прошлости, шуме су биле главни биљни покривач овог подручја. Оне су крчене да би се искористило плодно земљиште за гајење биљних култура. Од биљних врста најдоминантнији је багрем. Има још и врбе, тополе. Пашњака скоро и да нема, па тако биљни покривач углавном чине ратрске културе које се гаје на пољопривредним површинама.

Животињски свет чине инсекти (губар, мрав, биљне ваши...), водоземци и гмизавци (жабе, корњаче, гуштери, змије...), сисари (зец, јеж, творац, јазавац, лисица, шакал...) и птице (голуб, фазан, сова, орао, кобац, врабац...).

2. Витални и демографски показатељи
2.1 Природно кретање становништва
2.2 Укупан број становника

Становништво према старости и полу по попису из 2011. године

Општина Лапово	Укупно	Мушко	Женско
0-4	317	170	147
5-9	356	186	170
10-14	379	182	197
15-19	465	227	238
20-24	495	242	253
25-29	449	232	217
30-34	492	273	219
35-39	504	269	235
40-44	515	251	264
45-49	516	268	248
50-54	597	303	294
55-59	695	345	350
60-64	568	280	288
65-69	391	170	221
70-74	383	165	218
75-79	346	145	201
80-84	237	80	157
85+	132	44	88
Укупно	7837	7837	4005

Наталитет или рађање представља број живорођене деце на једној одређеној територији у току календарске године. Обично се наталитет изражава стопом наталитета која представља број живорођене деце на 1.000 становника. У току 2020. године у општини Лапово живорођено је укупно 62 детета, а стопа наталитета износила је 8,8%.

Природни прираштај, односно природно кретање становништва условљено је феноменима рађања и умирања. Изражава се стопом природног прираштаја (разлика између рађања и умирања, изражена на 1.000 становника). Општина Лапово у 2020. години има врло неповољну стопу природног прираштаја (-8).

Витални индекс представља однос живорођене деце на 100 умрлих. На територији општине Лапово витални индекс у 2020. години износио је 0,5.

Биолошки тип становништва представља један од индикатора у анализи старосне структуре становништва. Биолошки тип становништва показује учешће појединих старосних категорија (0-14, 15-49, 50 и више година) у укупном броју становника дате територије. Са 42,7% особа старости 50 и више година и са свега 13,4% млађих од 15 година, становништво спада у регресивни тип становништва.

Витални догађаји у општини Лапово

Живорођени		Умрли		Природни прираштај		Умрла одојчад		Просечна старост мајке на рођењу првог детета	Стопа укупног фертилитета	Витални индекс
број	на 1000 ст.	број	на 1000 ст.	број	на 1000 ст.	број	на 1000 ст.			
62	8,8	118	16,8	-56	-8,0	0	0	29,5	1,3	0,5

Просечна старост представља други показатељ старости становништва. Становништво је старо када је просечна старост изнад 30 година. На територији општине Лапово просечна старост износи 45,35 година.

Индекс старости представља однос старих 60 и више година и особа млађих од 19 година. Гранична вредност за дати индикатор је 0,4, а вредност већа од 0,4 указује да је у популацији присутан процес демографског старења. На територији Општине Лапово индекс старости износи 1,3.

Просечна старост и индекс старости у општини Лапово

Општина Лапово 2020.	Просечна старост	Индекс старости
	45,35	1,3

Зрелост становништва представља индикатор који говори о процентуалном учешћу особа старих 65 и више година у укупној структури становништва. Ако је зрелост већа од 10% становништво је врло старо (према критеријумима Уједињених Нација). На територији општине Лапово зрелост становништва износи 18,9%, та вредност говори да се ради о веома старом становништву.

Основни контингент становништва на територији општине Лапово показује да је удео деце старосне доби 0-6 година износи 4,8%, удео старосне доби 7-14 година 7%, удео жена у репродуктивном периоду (15-49 година) 20,5%, радноактивног становништва 65,2%, а удео старих старости 65 и више година 18,9%.

Основни контингенти становништва 2020. година у општини Лапово

15-64 година радно активно становништво	18 и више година пунолетни	0-6 година предшколски узраст	7-14 школско обавезни	Жене репродуктивног доба (15-49 година)	Стари 65 и више година
4567 (65,2%)	5976 (85,3%)	335 (4,8%)	488 (7,0%)	1440 (20,5%)	1489 (18,9%)

3. Здравствени показатељи

3.1 Индикатори доступности здравствене заштите ЈЛС/ЛС

• Обезбеђеност лекарима

Услуге здравствене заштите становништву општине Лапово пружају се у Дому здравља Лапово. Укупан број свих запослених у дому здравља (стање на дан 31.12.2021.) је био 50,5.

Обезбеђеност изабраним лекарима у службама Дома здравља Лапово у 2021. години, приказана у табели је у складу са нормативима за све области здравствене заштите осим у области здравствене заштите жена где недостаје доктор медицине специјалиста гинекологије и акушерства, а према важећем ПРАВИЛНИКУ О БЛИЖИМ УСЛОВИМА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА И ДРУГИМ ОБЛИЦИМА ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ ("Сл. гласник РС", бр. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012 - др. правилник, 119/2012 - др. правилник, 22/2013, 16/2018 и 18/2022) који предвиђа по областима здравствене заштите:

- једног доктора медицине или доктора медицине специјалисту на 1.600 одраслих становника
- једног доктора медицине специјалисту педијатрије на 850 деце старости до шест година
- једног доктора медицине или доктора медицине специјалисту педијатрије на 1.500 школске деце
- једног доктора медицине специјалисту гинекологије и акушерства на 6.500 жена преко 15 година
- једног доктора стоматологије специјалисту дечије и превентивне стоматологије или једног доктора стоматологије са завршеном едукацијом из области дечије и превентивне стоматологије на 1.500 деце до 18 година
- једног доктора стоматологије на 10.000 одраслих становника.

Обезбеђеност изабраним лекарима у службама Дома здравља Лапово у 2021.

Област здравствене заштите	Циљна популација	Број лекара	Број становника по лекару	Норматив
Здравствена заштита одраслих	5976	10	597,6	4
Здравствена заштита предшколске деце	335	2	177,5	1
Здравствена заштита школске деце	488	1	488	1
Здравствена заштита жена	3491	0	0	1
Стоматолошка здравствена заштита деце	823	1	823	1
Стоматолошка здравствена заштита одраслих	5976	1	5976	1

- **Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом**

Обухват жена током првог триместра трудноће у Дому здравља Лапово је незадовољавајући 74,54% (циљ је обухват 90%).

3.2 Индикатори ефикасности здравствене заштите ЈЛС/ЛС

- **Просечан број посета по изабраном лекару**

Област здравствене заштите	Циљна популација	Број лекара	ПОСЕТЕ	
			Код лекара укупно	По лекару годишње
Здравствена заштита одраслих	5976	10	22280	2228
Здравствена заштита деце	823	3	5884	1961
Здравствена заштита жена	3491	0	1218	0
Стоматолошка здравствена заштита деце	823	1	1259	1259
Стоматолошка здравствена заштита одраслих	5976	1	1719	1719

3.3 Индикатори квалитета здравствене заштите ЈЛС/ЛС

- **Удео превентивних прегледа**

Област здравствене заштите	Укупно прегледа	ПОСЕТЕ	
		Број превентивних прегледа	%
Здравствена заштита одраслих	22280	0	0
Здравствена заштита деце предшколског узраста	3540	568	16
Здравствена заштита школске деце	2344	282	12
Здравствена заштита жена	1218	42	3,44

- **Скрининг карцинома**

На територији Општине Лапово, се спроводе скрининг прегледи за рано откривање колоректалног карцинома, карцинома дојке и карцинома грлића материце. Подаци из извештаја говоре да је у 2021. години обухват скрининг прегледима за рано откривање карцинома грлића износио 51,85%, за рано откривање карцинома дојке 0%, а за рано откривање колоректалног карцинома 60,29%, што указује да је неопходно преузети мере за интензивирање скрининг прегледа на карцином дојке како би обухват циљане популације био већи.

- **Скрининг дијабетеса**

Скрининг дијабетеса типа 2, Дом здравља планира као опортуни скрининг. Обухват одраслог становништва оба пола старијих од 35 година у општини Лапово је задовољавајући.

- **Скрининг/рано откривање депресије**

Скрининг/рано откривање депресије у Дому здравља Лапово којим је обухваћено становништво старије од 18 година је задовољавајући.

3.4 Индикатори здравственог стања становништва

- **Очекивано трајање живота**

Очекивано трајање живота представља један од показатеља здравственог стања становништва. На територији општине Лапово очекивано трајање живота износи 74,5 година (78 године за жене и 71 година за мушкарце). У најразвијенијим земљама очекивано трајање живота је изнад 80 година.

Очекивано трајање живота у општини Лапово

Очекивано трајање живота			
Година 2020.	Укупно	Мушко	Женско
		74,5	71,0

• **Морбидитет**

Морбидитет (обољевање) је најважнији показатељ здравственог стања становништва, јер даје увид у разбољевање и онеспособљеност становништва. Водеће место у структури морбидитета регистрованог у примарној здравственој заштити приказано је у табелама испод. Код предшколске деце водеће болести су болести система за дисање 42,15%, болести ува и мастоидног наставка 6,91% и заразне и паразитарне болести 6,47%. Код школске деце најучесталије су болести система за дисање 27,84%, болести коже и поткожног ткива 6% и заразне и паразитарне болести 5,91%. Код одраслог становништва најчешће су болести система за дисање 20,67% и болести система крвотока 18%, док су код жена најучесталије болести мокраћно-полног система 62,97%, следе тумори са учесталашћу од 7,3%. У групи радноактивног становништва најчешће су болести система крвотока 18,7% и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма 12,54%.

Водеће групе болести у службама за здравствену заштиту предшколске деце на територији општине Лапово у 2021. години

ГРУПА БОЛЕСТИ	Број	%
БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ДИСАЊЕ	671	42,15
БОЛЕСТИ УВА И БОЛЕСТИ МАСТОИДНОГ НАСТАВКА	110	6,91
ЗАРАЗНЕ И ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ	103	6,47
БОЛЕСТИ КОЖЕ И ПОТКОЖНОГ ТКИВА	78	4,90
БОЛЕСТИ ОКА И ПРИПОЈКА ОКА	45	2,83
БОЛЕСТИ МОКРАЋНО-ПОЛНОГ СИСТЕМА	41	2,58
Остале болести	544	34,17
УКУПНО	1592	100%

Водеће групе болести у службама за здравствену заштиту школске деце на територији општине Лапово у 2021. години

ГРУПА БОЛЕСТИ	Број	%
БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ДИСАЊЕ	306	27,84
БОЛЕСТИ КОЖЕ И ПОТКОЖНОГ ТКИВА	66	6,01
ЗАРАЗНЕ И ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ	65	5,91
ПОВРЕДЕ ТРОВАЊА И ОСТАЛЕ ПОСЛЕДИЦЕ СПОЉАШЊИХ УЗРОКА	51	4,64
БОЛЕСТИ УВА И БОЛЕСТИ МАСТОИДНОГ НАСТАВКА	41	3,73
БОЛЕСТИ ЖЛЕЗДА СА УНУТРАШЊИМ ЛУЧЕЊЕМ, ИСХРАНЕ И МЕТАБОЛИЗМА	30	2,73
БОЛЕСТИ МОКРАЋНО-ПОЛНОГ СИСТЕМА	30	2,73
Остале болести	510	46,41
УКУПНО	1099	100%

**Водеће групе болести у области здравствене заштите жена на територији
општине Лапово у 2021. години**

ГРУПА БОЛЕСТИ	Број	%
БОЛЕСТИ МОКРАЋНО-ПОЛНОГ СИСТЕМА	250	62,97
ТУМОРИ	29	7,30
ТРУДНОЋА, РАЂАЊЕ И БАБИЊЕ	26	6,55
ЗАРАЗНЕ И ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ	22	5,54
Остале болести	70	17,63
УКУПНО	397	100%

**Водеће групе болести у у службама опште медицине на територији општине
Лапово у 2021. години**

ГРУПА БОЛЕСТИ	Број	%
БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ДИСАЊЕ	2103	20,67
БОЛЕСТИ СИСТЕМА КРВОТОКА	1831	18,00
ШИФРЕ ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ (COVID19 - U07.1, U07.2)	1368	13,45
БОЛЕСТИ МОКРАЋНО-ПОЛНОГ СИСТЕМА	406	3,99
БОЛЕСТИ ЖЛЕЗДА СА УНУТРАШЊИМ ЛУЧЕЊЕМ, ИСХРАНЕ И МЕТАБОЛИЗМА	356	3,50
ПОВРЕДЕ ТРОВАЊА И ОСТАЛЕ ПОСЛЕДИЦЕ СПОЉАШЊИХ УЗРОКА	162	1,59
БОЛЕСТИ МИШИЋНО-КОШТАНОГ СИСТЕМА И ВЕЗИВНОГ ТКИВА	149	1,46
БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ВАРЕЊЕ	140	1,38
ДУШЕВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ И ПОРЕМЕЋАЈИ ПОНАШАЊА	132	1,30
Остале болести	3526	34,66
УКУПНО	10173	100%

**Водеће групе болести у области здравствене заштите радника на територији
општине Лапово у 2021. години**

ГРУПА БОЛЕСТИ	Број	%
БОЛЕСТИ СИСТЕМА КРВОТОКА	589	18,70
БОЛЕСТИ ЖЛЕЗДА СА УНУТРАШЊИМ ЛУЧЕЊЕМ, ИСХРАНЕ И МЕТАБОЛИЗМА	395	12,54
БОЛЕСТИ МИШИЋНО-КОШТАНОГ СИСТЕМА И ВЕЗИВНОГ ТКИВА	327	10,38
БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ДИСАЊЕ	245	7,78
БОЛЕСТИ НЕРВНОГ СИСТЕМА	187	5,94
БОЛЕСТИ СИСТЕМА ЗА ВАРЕЊЕ	177	5,62
БОЛЕСТИ МОКРАЋНО-ПОЛНОГ СИСТЕМА	155	4,92
ДУШЕВНИ ПОРЕМЕЋАЈИ И ПОРЕМЕЋАЈИ ПОНАШАЊА	145	4,60

ЗАРАЗНЕ И ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ	94	2,98
ПОВРЕДЕ ТРОВАЊА И ОСТАЛЕ ПОСЛЕДИЦЕ СПОЉАШЊИХ УЗРОКА	91	,89
Остале болести	745	23,65
УКУПНО	3150	100,00

- **Смртност одојчади, перинатална смртност**

Стопа смртности одојчади дефинише се као број умрле одојчади на 1.000 живорођене деце у једној години и представља осетљив и значајан индикатор здравственог стања становништва. Граница ниске и високе стопе смртности одојчади је 20‰. У општини Лапово у 2020. години није било умрле одојчади.

- **Специфичне стопе смртности (стандардизоване по узрасту)**

Морталитет (смртност) становништва представља негативну компоненту природног кретања становништва, чији је ниво израз комплексног деловања биолошких, социјално-економских и других фактора (старост, стандард, структура морбидитета, обим и квалитет пружене здравствене заштите). Најчешће коришћен индикатор за анализу смртности становништва је општа стопа морталитета и представља број умрлих на једној територији на 1.000 становника. Стопа морталитета (смртности) је висока ако је изнад 12‰. Општа стопа смртности у општини Лапово у 2020. години износила је 16,8‰. Овако висока стопа морталитета последица је великог удела старог становништва и ниског наталитета. Водећи узроци смрти становништва у 2020. години су биле болести система крвотока, следе тумори, болести система за дисање и болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма.

Умрли према узроцима смрти, општина Лапово, 2020.

Број групе	Узроци смрти (МКБ-10)	Укупно умрли	
		број	%
I	Заразне и паразитарне болести	1	0,85
II	Тумори	18	15,25
III	Болести крви и крвотворних органа и поремећаји имунитета	0	0
IV	Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма	6	5,08

V	Душевни поремећаји и поремећаји понашања	0	0
VI, VII, VIII	Болести нервног система и чула	5	4,2
IX	Болести система крвотока	56	47,46
X	Болести система за дисање	6	5,08
XI	Болести система за варење	2	1,69
XII	Болести коже и поткожног ткива	0	0
XIII	Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива	0	0
XIV	Болести мокраћно-полног система	2	1,69
XV	Трудноћа, рађање и бабиње	0	0
XVI	Одређена стања настала у перинаталном периоду	0	0
XVII	Урођене малформације, деформације и хромозомске ненормалности	0	0
XVIII	Симптоми, знаци и патолошки клинички и лабораторијски налази	3	2,54
XIX	Повреде, тровања и остале последице спољашњих узрока	1	0,85
	Шифре за посебне намене	18	15,2
	УКУПНО	118	100,00

- **Опажено здравље (самопроцена здравља)**
- 3.5 Индикатори детерминанти здравља**
 - **Преваленција пушења**
 - **Укупно конзумирање алкохола**

Фактори који утичу на здравље су многобројни и могу се поделити на ендogene (факторе наслеђа) и егзогене (социоeкономски, социокултурни, стил живота, физичко-биолошка средина). Здравствени ризици везани за стил живота, навике као пушење, претераност у јелу конзумирању алкохола и недовољна физичка активност угрожавају здравствену равнотежу и уз остале факторе ризика доприносе повећаној појави хроничних незаразних обољења.

Закључак:

Не постоје подаци о самопроцени здравља, преваленцији пушења и конзумирања алкохола, као и о другим детерминантама које утичу на здравље, па је неопходно урадити додатна истраживања коко би ови подаци постали доступни.

4. Показатељи активности на унапређењу здравља становништва и превенцији болести

Активности унапређења здравља најчешће се спроводе путем здравственог васпитања и акција промоције здравља у заједници. Континуирано у Дому здравља Лапово се спроводе активности из области здравствено-васпитног рада организовањем индивидуалног и групног здравствено-васпитног рада у оквиру здравствене заштите одраслих, здравствене заштите жена, деце предшколског и школског узраста, поливалентне патронаже и стоматолошке здравствене заштите. Здравствено васпитање поред здравственог сектора спроводе и други сектори међу којима су образовање, социјална заштита, медији, удружења грађана и други. На територији општине Лапово у сарадњи ИЗЈЗ Крагујевац и Дома здравља Лапово организују су активности из области промоције и унапређења здравља према Календару здравља, континуирано током целе календарске године.

Закључак:

Активности унапређења здравља најчешће се спроводе путем здравственог васпитања и акција промоције здравља у заједници- кампање према Календару здравља:

- Европска недеља превенција карцинома грлића материце,
- Национални дан без дуванског дима,
- Национални дан борбе против рака дојке,
- Светски дан здравља,
- Светски дан промоције физичке активности
- Светски дан без дуванског дима
- Светски дан сећања на преминуле од ХИВ-а
- Међународни дан деце жртава насиља,
- Међународни дан младих,
- Светски дан срца,
- Светски дан старих
- Окотбар-месец правилне исхране,

- Пинк октобар – превенција рака дојке,
- Европски дан правилне исхране и кувања са децом,
- Светски дан квалитета,
- Европска недеља тестирања на ХИВ и хепатитис,
- Светски дан борбе против ХИВ/АИДС и друге.

5. Социоекономски услови Запосленост

На крају 2019. године, општина Лапово је имала 2080 регистрованих запослених особа, што је, у односу на 2015. годину, представљало увећање за 24,4%, у односу на почетак посматраног периода.

Када су у питању сектори, највећа запосленост евидентирана је у прерађивачкој индустрији, саобраћају и складиштењу, трговини на велико и мало.

Просечне зараде без пореза и доприноса, по запосленом општини пребивалишта запослених у РДС

2015. година	2016. година	2017. година	2018. година	2019. година
37799	37781	39149	40392	43868

Незапосленост

Статистички подаци говоре да се у периоду од 2010. број незапослених лица општине Лапово увећавао, закључно са 2014. годином када је забележен највећи број незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање. У периоду од 2014. до августа 2021. године долази до спорадичног опадања броја незапослених лица.

Извор: Национална служба за запошљавање

Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број незапослених лица на крају 2020. године је 812 лица. Од укупног броја незапослених, 52,6% су жене.

6. Показатељи стања животне средине

6.1. Квалитет ваздуха

На територији Општине Лапово не врши се мониторинг ваздуха, тако да се вредности које би биле меродавне за квалитет ваздуха морају посматрати на основу података добијених из мреже урбаних станица РС.

Мрежа мониторинга у ЛС није успостављена. У плану је да се у наредном периоду одреде мерна места на којима би се вршио мониторинг загађујућих материја у ваздуху, а на територији ОЛ. Приликом одређивања мерних места посебан акценат би био стављен према локацијама потенцијалних загађивача. Најкритичнија локација према тренутним параметрима био би сам центар и то ул. Његошева, К. Петра I, Иве Андрића, Р.С.фронта, Радничка, М. Пупина, К. Михајла. Оцена најкритичнијих локација извршена је на основу локација загађивача (Кроноспан, Колор прес, 9. октобар, ЕКГ, индустријска зона са фирмама Сомил, Алфа нова, Ризик, аутомеханичарске радње...) , близина аутопута као најпрометније саобраћајнице и локација опредељена за фирму

Лидл као потенцијално јако прометну локацију. Треба имати у виду и железничку саобраћајницу са друге стране наведене зоне. Велики је број индивидуалних ложишта на чврсто гориво, што у зимском периоду итекако утиче на загађеост ваздуха. Додатни проблем представља сама конфигурација терена где је ова описана локација нижа у односу на околину. Мониторинг полена суспендованог у ваздуху не постоји.

6.2 Квалитет површинских и подземних вода, вода за пиће и вода за спорт и рекреацију

Општина Лапово окружена је трима рекама Лепеница, Рача и В. Морава. Према класификацији то су реке. До њих доток имају Казански и Липарски поток. У Липарски поток спроводе се пречишћене воде из „Кроноспана“ – према Студији о процени утицаја на животну средину и самим тим имају директан утицај на квалитет воде у рекама. Велики утицај имају и нелегални испусти из септичких јама индивидуалних домаћинстава у наведене потоке. На исти је утицало и присуство фарме „Куч“ која је затворена. Близина старе несанитарне депоније „Којанићко језеро“, такође има утицаја на квалитет воде у рекама.

Водоснабдевање целе Општине врши се са изворишта „Гаревине“. Нема руралних подучја у Општини Лапово. Покривеност водоснабдевањем је око 95% становништва. Осталих 5% снабдева се из сопствених бунара. Испитивање квалитета пијаће воде врши ЗЗЗЗЈЗ Крагујевац. Просечна потрошња по становнику је 10 м³, број резервоара је 2, а дужина дистрибутивне мреже 75 км. Ризик представља капацитет воде – недовољан је да би задовољио потребе свих корисника. Други фактор ризика односи се на квалитет воде и односи се на искакање вредности нитрата веће од МДК. Јавне установе, школе и вртићи прикључене су на градски водовод. Постоје две јавне чесме – Јованчина чесма и часа поред „КУЧ“, компани. Тренутно нису у функцији те нема испитивања квалитета. Постоје јавни базени чији квалитет воде се не испитује јер исти нису тренутно у функцији. Јавна купалишта званично не постоје али се користи простор поред В. Мораве.

6.3. Управљање отпадом

На територији Лапова постоји санитарна депонија за потребе више општина. Депонија је регистрована за пријем неопасног отпада, поседује интегрисану дозволу издату од стране Министарства за заштиту животне средине . Депонијом управља ФЦЦ ЕКО. Прикупљање комуналног отпада од грађана и одвожење истог до санитарне депоније врши ФЦЦ Врбак . Овом услугом покривена је цела Општина Лапово- 100 %. Не постоји примарна селекција отпада. Пилот пројекат фирме ФЦЦ ЕКО подразумевао је поделу канти за одлагање ПЕТ амбалаже али по мишљењу ФЦЦ Еко није дао жељене резултате тако да се престало са реализацијом. Секундарна селекција отпада на санитарној депонији у Лапову није заживела. Још увек је у припремној фази. Дивље депоније се стварају на територији Лапова и има их око 25. Мапирање истих се врши сваке године, подаци се достављају Агенцији за заштиту животне средине . Дивље депоније се периодично уклањају али и поново стварају. Један од проблема је инсанитарна депонија „ Којанићко језеро“, која је Одлуком со Лапово стављена ван употребе али је постала простор за незаконито одлагање комуналног отпада. Медицински отпад се предаје КБЦ Крагујевац годишње је то . Индустриски отпад настаје током производног процеса, како неопасан тако и опасан отпад. Неопасан отпад се предаје ФЦЦ Еко на основу уговора оператера и ФЦЦ ЕКО а опасан отпад се предаје овлашћеним оператерима уз документа о кретању отпада. Отпад животињског порекла предаје се кафилеријама а одвожење до кафилеерије врши „ Авенија МБ“ на основу уговора са Општином. Хватање и збрињавање луталица врши се преко „ Авенија МБ „ на основу уговора. На територији Општине Лапово нема кланица.

6.4. Квалитет отпадних вода

На канализациони систем прикључен је само део центра Општине Лапово – око 12% домаћинстава. Општина Лапово покренула је поступак прибављања документације за изградњу фабрике за пречишћавање отпадних вода.

6.5. Присуство и бројност инсеката и глодара

Уништавање глодара врши се на годишњем нивоу. Уништавање комараца врши се у ларвицидном периоду и код одраслих- адултних форми. (авио третман и третман са земље Завод за биоциде и медицинску екологију Београд није радио контролу присуства вируса који изазива грозницу Западног Нила међу комарцима.). На зеленим површинама није вршено уништавање крпеља.

6.6 Безбедност хране

Није било епидемија раширених храном у претходним годинама. У предшколским и школским установама врши се контрола безбедности хране и узимање брисева, а преко ИЗЈЗ Крагујевац.

6.7. Бука у животној средини

На територији ОЛ.није успостављен мониторинг буке. Мерење комуналне буке се не врши већ само у производним погонима.

6.8. Ниво радијације

Ниво радијације се не мери али се врше периодичне контроле постављених базних станица.

7. Урбани дизајн општине

Путна мрежа

Када је реч о крупној инфраструктури, њу чине важнији саобраћајни коридори (друмски, железнички), као и објекти, надземни електроенергетски коридори и др.

Саобраћајно-географски положај ове општине изузетно је повољан, с обзиром да се она налази на европском коридору (Коридору 10) и једном од најважнијих магистралних коридора у нашој земљи. Посматраним подручјем пролазе основни магистрални коридори друмског и железничког саобраћаја што му у погледу саобраћајних веза, придаје посебан значај.

Даљинске везе Лапово данас остварује преко магистралног пута М-1.11, ауто-пута Е-75 Београд - Ниш, док везе са ближим и даљим окружењем на регионалном нивоу општина остварује преко регионалног пута ПА реда, ознака пута 158 - Велика Плана - Јагодина, магистралног пута М-1.11 према Крагујевцу Краљево и Чачку, као и мрежом локалних и некатегорисаних путева.

Друмски прикључци на аутопут Е-75 остварују се преко две петље - на правцу централне зоне Лапова и у јужном делу, на позицији везивања магистралног пута М-1.11 према Крагујевцу.

С обзиром на то да Лапово представља један од најважнијих железничких чворова у нашој земљи, то је и разумљиво постојање значајне железничке инфраструктуре на подручју насеља. Укупна дужина железничке мреже на територији ове општине износи 5.155 км (за један колосек).

Поред основног железничког коридора, у јужном делу се налази и магистрална железничка пруга Лапово - Краљево - Генерал Јанковић која се везује на железничку пругу Београд - Ниш - државна граница.

На подручју општине Лапово постоје нерегулисане конфликтне тачке на позицијама укрштања друмског и железничког саобраћаја, посебно на позицијама интензивних пешачких токова.

Општина Лапово активно учествује у реализацији пројекта повезивања пута Баточина – Крагујевац са аутопутем Е-75 у потезу ”Кошута”, кроз израду пројектно – техничке документације.

Водопривреда

У последњих неколико година дошло је до значајног позитивног помака са аспекта улагања како страних тако и домаћих инвеститора, тј. до отварања нових индустријских комплекса и других привредних садржаја, на подручју општине

Лапово, што је довело до значајног проширења посебно радних и стамбених зона у оквиру обухвата новоизрађеног Главног Генералног Плана општине Лапова.

Међутим, ово подручје нема адекватно решено питање организованог, уредног, редовног и контролисаног снабдевања водом за пиће. Наиме, основно извориште које се данас користи у оквиру постојећег система водоснабдевања је извориште подземних вода под називом "Гаревина". Осим неодговарајућег квалитета, лаповачки систем одликује и недовољни резервоарски простор, недовољни пречници како главних магистралних цевовода тако и дистрибутивне мреже, дотрајалост постојећих објеката, као и значајни губици у дистрибутивној мрежи. Напред наведено представља и главне задатке за наредни период јер развојем постојећег водоводног система доводи до стварања основе за даљи развој Општине.

Отпадне воде

Проблем отпадних вода на подручију општине Лапово је веома изражен. Наиме, елементи фекалних канализационих система постоје само у уском централном делу Лапова, где се отпадне воде сакупљају и одводе до постојеће црпне станице одакле се даље потискују ка реци Велика Морава у коју се упуштају без икаквог предходног третмана.

На читавом осталом општинском подручију ситуација је још критичнија, с обзиром да не постоје ни системи за сакупљање и одвођење, а ни систем за пречишћавање употребљених вода, већ се диспозиција ових вода врши индивидуално у неадекватно изведене септичке јаме и копане бунаре или директно у оближње водотокове.

Прикупљање и евалуација атмосферских вода такође није решена.

У ужем центру Лапова постоји канализациони систем којим се вода спроводи без третмана до оближњих водотока. Ван центра постоје спорадична решења одређених делова улица, који се такође ослањају на Казански или Липарски поток.

Одржавање чистоће

ЈКСП „Морава" Лапово је предузеће која је основала СО Лапово и које у оквиру своје организације има службу за уређење и одржавање јавних и зелених површина и пружање комуналних услуга.

Ова служба редовно одржава зелене површине и то: засађује и одржава цвеће на трговима и у жардињерама, шиша, грабуља, сакупља и одвози траву и лишће; одржава Липарски и Казански поток; врши подкресивање дрвећа у урбаном делу Лапова, коси око стамбених зграда и одржава површине око споменика.

Ови послови се обављају чешће по ужем центру Лапова, а остале локације се ради по потреби.

Поменута служба врши и чишћење јавних површина као што су тргови, пијаце и улице у ужем центру места.

Енергетика

Купци електричне енергије са територије општине Лапово су прикључени на електроенергетски систем Републике Србије. За одржавање и реконструкцију водова, постројења и електричне опреме као и за наплату утрошене електричне енергије задужена је ЕПС Дистрибуција Крагујевац са својом Пословницом у Лапову.

Електрична енергија се дистрибуира домаћинствима, индустрији и предузетницима

преко једног трансформаторског постројења преносног односа 110/35/10 кВ/кВ/кВ како на територији општине Лапово тако и суседним општинама Баточина и Рача, и другог трансформаторског постројења преносног односа 35/10 кВ/кВ.

Снабдевање електричном енергијом купаца на територији општине Лапово је на задовољавајућем нивоу (извршена реконструкција далековода и нн мреже више од 95%).

Систем уличног осветљења на подручју општине Лапово такође је на задовољавајућем нивоу. Надлежност над системом уличне расвете на подручју општине Лапово има локална самоуправа којој је поверено одржавање истог.

Топлотна енергија

Постојеће стање представља систем индивидуалног и јавног коришћења течних и чврстих енергената: угља, течног горива и електричне енергије.

Топлотна енергија за грејање објеката и технолошке потребе, обезбеђиваће се из система дистрибуције природног гаса.

Гасификација

Према подацима преузетим из Генералног плана општине Лапово, дуж ауто-пута постоји магистрални гасовод високог притиска као и изграђена ГМРС (Главна мерно-регулациона станица) са МРС (мерно-регулационом станицом), лоцираном поред постојеће ГМРС, у непосредној близини постојеће радне зоне, обе предвиђене да задовоље потребе широке потрошње снабдевања гасом у општини Лапово.

Начин грађења сваког објекта ове инфраструктуре увек се дефинише техничким, енергетским и другим условима надлежног предузећа задуженог за изградњу те комуналне инфраструктуре.

Ограничења развоја и изградње енергетске инфраструктуре огледају се у конфликту између коришћења енергетских ресурса и заштите животне средине (земљишта, становништва, итд). Потребно је предузети одговарајуће мере за смањење конфликта и санирање негативних последица (програми рекултивације / ревитализације, отклањање штета и др).

Капацитети (величине) објеката гасоводне градске мреже одређиваће се накнадно, према потребама, техничким условима, дистрибутера природног гаса.

Организација заједнице

Грађани/грађанке непосредно учествују у вршењу послова општине путем: грађанске иницијативе, збора грађана/грађанки и референдума. Облици непосредне самоуправе уређују се Законом и Статутом.

Органи општине су:

Скупштина општине,

Председник/Председница општине,

Општинско веће и

Општинска управа.

Општина може за остваривање својих права и дужности и за задовољавање потреба локалног становништва, основати: предузећа, установе и друге организације које врше јавну службу у складу са законом и Статутом.

Седиште општине је у Лапову (Варошица), Његошева 18. Општина има своје

симболе. Символи Општине су грб и застава. Облик и начин употребе грба и заставе утврђује се одлуком Скупштине општине. Садржина одлуке о грбу и застави мора одговарати историјским и стварним чињеницама и њеним одредбама не смеју се вређати државни интереси, национална и верска припадност и јавни ред.

Празник Општине је 17. март. Празник Општине обележава се пригодним манифестацијама.

У Општини је у службеној употреби српски језик и ћирилично писмо.

Рад органа општине је јаван.

Скупштина општине је највиши орган Општине који врши основне надлежности локалне власти утврђене Уставом, Законом и Статутом. Скупштину општине чине одборници/одборнице које бирају грађани/грађанке на непосредним изборима тајним гласањем у складу са Законом и Статутом.

Скупштина општине се сматра конституисаном избором председика/председнице Скупштине и постављењем секретара/секретарке Скупштине.

Скупштина општине има 21. одборника/одборницу који се бирају на 4године. Одборник/одборница не може бити запослен/запослена у Општинској управи и лице које именује односно поставља Скупштина општине.

Председника/Председницу Општине бира Скупштина Општине, из реда одборника/одборница, на време од 4 године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника/одборница Скупштине Општине. Председник/Председница Општине има Заменика/Заменицу који га/је замењује у случају његове/њене одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Општинско веће је извршни орган општине Лапово, са надлежностима утврђеним законом, Статутом Општине и Одлуком о Општинском већу.

Општинско веће чине Председник/Председница Општине, Заменик/Заменица председника/председнице и 5 чланова/чланица Општинског већа, које бира Скупштина Општине, на период од 4 године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника/одборница. Кандидате за чланове/чланице Општинског већа предлаже кандидат за председника/председницу Општине.

Председник / Председница општине и Заменик / Заменица председника/председнице општине Лапово су чланови / чланице Већа по функцији.

Општинском управом, као јединственим органом руководи начелник/начелница. За начелника/начелницу Општинске управе може бити постављено лице које има завршен Правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање 5 година радног искуства у струци.

Акт о организацији Општинске управе доноси Скупштина Општине на предлог Општинског већа, док акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Општинској управи доноси на предлог начелника Општинске управе, Општинско веће.

8.1 Локална самоуправа

Општинска управа припрема нацрте прописа и других аката које доноси Скупштина Општине, Председник/Председница Општине и Општинско веће; Извршава одлуке и друге акте Скупштине Општине, Председника/Председница Општине и Општинског већа; Решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана/грађанки, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности Општине; Обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине Општине; Извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено Општини; Обавља стручне и друге послове које утврди Скупштина Општине, Председник/Председница Општине и Општинско веће.

Општинска управа врши и послове државне управе који су поверени општини.

Општинском управом, као јединственим органом, руководи начелник/начелница.

Основне унутрашње организационе јединице Општинске управе су:

1. Одељење за општу управу, друштвене делатности и заједничке послове:

Одсек за заједничке и скупштинске послове;

2. Одељење за урбанизам, имовинско-правне и стамбено-комуналне послове:

Одсек за инфраструктуру, инвестиције, управљање путевима и локални економски развој

3. Одељење за буџет, привреду и финансије: Одсек за послове локалне пореске администрације;

Кабинет председника општине је посебна организациона јединица која се образује за обављање саветодавних и протоколарних послова, послова за односе с јавношћу и административно-техничке послова који су значајни за рад председника општине.

1. Одељење за општу управу, друштвене делатности и заједничке послове у оквиру своје надлежности обавља своје послове који се односе на: Вођење јединственог бирачког списка општине; оверу потписа и преписа; кадровски послови за запослене у Општинској управи; послови архиве; управни поступак у области грађанских стања; матичне књиге; информисање грађана о начину остваривања права и обавеза код општинских органа управе; поверени послови борачко-инвалидске заштите, послови који се односе на сарадњу са ресорним министарствима у остваривању потреба и права младих, основно и средње образовање и друге друштвене делатности; социјалну заштиту и друштвену бригу о деци; спровођење прописа о управи и канцеларијском пословању, организацију и рад писарнице и архиве за општинску управу, одржавање хигијене у пословним просторијама, коришћење возног парка и његово одржавање, умножавање материјала и друге послове у складу са законом, стручне и административно техничке послове за Скупштину општине, председника Општине и Општинско веће, а нарочито послове увези са припремом и одржавањем седница Скупштине општине, председника Општине, Општинског већа и радних тела Скупштине, обраду материјала са седница, припремање прописа и других аката у области локалне самоуправе и другим областима које нису у делокругу одељења општинске управе, праћење њиховог спровођења, вођење евиденције и записника о одржаним седницама и друге послове из ове области.

2. Одељење за урбанизам, имовинско-правне и стамбено-комуналне делатности у оквиру своје надлежности обавља своје послове који се односе на: Послови урбанистичке оперативе (давање регулатива, израда планова за парцелацију, препарцелацију, давање услова за уређење простора за градњу објеката и спољно уређење); Послови у вези са изработом урбанистичких програма и планова, Послове у вези са изработом и доношењем просторних и урбанистичких уређајних основа; одобрава постављање фирми, натписа и сл., заузимање јавних површина за обављање пословних делатности; Управно-правни послови за издавање одобрења за градњу, употребу објеката и сл; Послови у вези са обављањем комуналних делатности, Послови на одређивању локације и уређењу услова изградње гробља; Послови који произилазе из закона о одржавању стамбених зграда и одлука донетих по основу тих закона; Послови управе који се односе на бесправно усељење, самовласно заузеће земљишта у државној, односно друштвеној својини; утврђивање власништва на становима у друштвеној, односно државној својини и правног и фактичког стања коришћења непокретности у друштвеној, односно државној својини; Послови управног поступка око изузимања и комплетирања земљишта и експропријације земљишта; Поступак око преноса земљишта код поклона и одрицања права својине у корист Општине; Право на претварање заједничких просторија у станове и надзиђивање зграда; Признавање пречег права градње; Пружање стручне помоћи у раду Комисије за повраћај земљишта; Послови на арондацији земљишта и размени земљишта између грађана и Општине; Послови просторног планирања; Стручни послови у области заштите животне средине; Вођење јединствене евиденције непокретности у својини локалне самоуправе; Припремање аката потребних за примену Закона о јавној својини; Сви послови везани за евиденцију и управљање имовином локалне самоуправе; Послови обједињене процедуре, инспекцијског надзора; Послови управног надзора по основу одлука и других аката којима се уређује обављање, заштита и развој комуналних делатности: Припремне радње везане за инфраструктуру; Планирање инвестиција у путно комуналној делатности – инфраструктури; Послови против пожарне заштите.

3. Одељење за буџет, привреду и финансије у оквиру своје надлежности обавља своје послове који се односе на: област привреде, занатства, угоститељства, трговине, туризма, доношење програма развоја делатности за које је надлежна општина, цене из надлежности општине, унапређење и развој пољопривреде, водопривреде, занатства, одређене послове из области пољопривреде, саставља нацрт буџета и финансијских планова, спровођење буџета општине, финансирање делатности из надлежности општине, планирање, праћење прихода и расхода, састављање консолидованог рачуна трезора, контролу расхода и преузетих обавеза, управљање финансијско информативним системом, управљање готовином и управљање дугом, послове буџетске инспекције и ревизије, књиговодствене послове, благајничко пословање, контролу новчаних докумената (ликвидатура), израду извештаја (периодичних и годишњих), формирање документације за исплату, фактурисање и сл. послове, води финансијске послове за инвестиције у којима учествује општина, води финансијске послове у вези задуживања општине и општинског самодоприноса, стипендирање ученика и студената утврђивање, процене штете од елементарних непогода, послови локалне пореске администрације, утврђивање канцеларијске и теренске контроле пореских и других обавеза; Редовне и принудне наплате пореских и других обавеза;

Књиговодствене пореске евиденције; Пореског прекршајног поступка; послови израде правних и других аката везаних за јавне набавке, припрему плана набавке, учествовање у изради конкурсне документације и пружање стручне помоћи Комисији за јавне набавке, административно техничке послове, припрему програма и предлога пројеката за конкурисање за средства донатора и страних инвеститора и решавање проблема од интереса за општину, израда предлога и реализацији развојних пројеката везаних за локални економски развој општине; послове сарадње са државним органима, развојним агенцијама, донаторима, пословним НВО сектором; Доставу извештаја о реализацији пројеката; Подношење предлога пројеката по конкурсима и друго.

Скупштина општине Лапово образовала је Савет за здравље као посебно стално радно тело, ради предузимања мера за обезбеђивање и спровођење активности у области здравствене заштите на територији општине Лапово, као и за обављање одређених активности у области заштите права пацијената, у складу са Законом. Приговора пацијената упућених Савету за здравље током 2021. године није било.

Саветник пацијената известила је Савет за здравље на седници одржаној дана 02. 12. 2021. године да приговора пацијената није било, већ само неких ситних нејасноћа које се односе на процедуру лечења ковид пацијената, а које је разјаснила пацијентима, стога приговор нису поднели.

Имајући у виду да није било ни приговора који се односе на заштиту права пацијената деце и лица са сметњама у развоју, као и особа са менталним сметњама, Савет оцењује да је стање у овој области добро.

8.2. Систем здравствене заштите (описати здр.установе)

На територији општине Лапово, здравствена заштита становништву се пружа у оквиру Дома здравља Лапово.

8.2.1 Здравствено осигурање становништва

Укупан број становника општине Лапово који има здравствено осигурање је 7282, односно 92,91% од укупног броја становника општине.

8.2.1. Дом здравља

Организациона структура примарне здравствене заштите Дом здравља Лапово

Дом здравља Лапово је здравствена установа на примарном нивоу здравствене заштите која пружа здравствене услуге становништву општине Лапово. Основну улогу дома здравља представља очување и унапређење здравља становништва и лечење корисника здравствене заштите. Са пресеком стања на дан 31.12.2021. године, у Дому здравља Лапово запослено је укупно 50,5 радника, од тога доктора медицине 13, доктора стоматологије 2, 1 дипломирани фармацеут са пола радног времена, медицинских сестара/техничара 22, стоматолошких техничара 2, здравствених сарадника нема, немедицинских административних радника 4 и немедицинских техничко/помоћних радника 7.

У ОБАВЉАЊУ ЗДРАВСТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ ДОМ ЗДРАВЉА ВРШИ

- Заштиту и унапређење здравља, спречавање и рано откривање болести, лечење, рехабилитацију болесних и повређених
- Превентивну здравствену заштиту групације становништва изложених повећаном ризику обољевања и осталих становника у складу са посебним програмом превентивне здравствене заштите
- Здравствено васпитање и саветовање за очување и унапређење здравља
- Спречавање, рано откривање и контролу малигних болести
- Спречавање, откривање и лечење болести уста и зуба
- Патронажне посете, лечење и рехабилитацију у кући
- Хитну медицинску помоћ и санитетски превоз
- Заштиту менталног здравља
- Фармацеутску делатност
- И друге послове утврђене законом

ОБЛАСТ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

- Служба опште медицине
- Поливалентна патронажна служба
- Служба за здравствену заштиту предшколске деце
- Служба за здравствену заштиту школске деце и омладине
- Служба за здравствену заштиту жена
- Служба хитне медицинске помоћи
- Служба кућне неге и лечења
- Служба за лабораторијску дијагностику
- Стоматолошка служба здравствене заштите деце
- Стоматолошка служба здравствене заштите одраслих
- Служба медицине рада

ИЗАБРАНИ ЛЕКАР

Здравствено осигурана лица оставрују право на здравствену заштиту посредством изабраног лекара, а који обавља здравствену заштиту у тиму са радником одговарајуће школске спреме здравствене струке.

Дужност је сваког осигураног лица, да код прве посете здравствене установе на примарном нивоу, а најкасније у року од 6 месеци од дана стицања својства осигураног лица изврши избор изабраног лекара.

Уколико осигурано лице не изврши избор изабраног лекара, има право само на пружање хитне медицинске помоћи.

У смислу Закона о здравственом осигурању и подзаконских аката донетих за спровођење наведеног Закона, ИЗАБРАНИ лекар је:

- (1) доктор медицине или доктор медицине специјалиста за област опште медицине, односно специјалиста медицине рада,
- (2) доктор медицине специјалиста педијатрије,
- (3) доктор медицине специјалиста гинекологије,
- (4) доктор стоматологије.

Осигурано лице моће да има само једног изабраног лекара из напред наведених грана медицине при чему:

- осигурано лице женског пола старије од 15 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине или доктора медицине специјалиста педијатрије, има и изабраног лекара доктора медицине специјалисту гинекологије;
- осигурано лице женског пола старије од 15 година живота, поред изабраног лекара, доктора медицине или доктора медицине специјалиста педијатрије, има и изабраног лекара доктора медицине специјалисту гинекологије;
- дете до навршених 18 година живота, поред изабраног лекара , доктора медицине специјалисте педијатрије има изабраног лекара доктора стоматологије;
- осигурано лице старије од 65 година живота, поред изабраног лекара доктор медицине и доктора медицине специјалисте гинекологије, има изабраног лекара доктора стоматологије;
- жена у вези са трудноћом и 12 месеци после порођаја; осигурано лице пре трансплантације бубрега, односно операције на срцу; у преоперативном и постоперативном третману малигних болести максилофацијалног предела;
- осигурано лице са урођеним и стеченим тежим деформитетом лица и вилице у оквиру преоперативног и постоперативног третмана;
- осигурано лице у оквиру посттуморске рехабилитације и реконструкције, може да има изабраног лекара доктора стоматологије;
- осигурано лице са уређеним и стеченим тежим деформитетом лица и вилице у оквиру преоперативног и постоперативног третмана; осигурано лице у оквиру посттуморске рехабилитације и реконструкције, може да има изабраног лекара доктора стоматологије.

8.3. Образовни систем

8.3.1 Образовни статус становништва

Образовање се врши кроз образовне активности у једној основној и једној средњој школи.

8.4. Социјална заштита на локалном нивоу

Број корисника услуга социјалне заштите се повећава из године у годину, број корисника новчане социјалне помоћи је све већи, у порасту су и малолетничка деликвенција, насиље у породици, разводи бракова, раскид ванбрачних заједница и повера малолетне деце, поремећени породични односи, као и потребе тајног смештаја у установе социјалне заштите и отварање нових објеката за смештај.

Установе социјалне заштите

Примарна делатност Центра за социјални рад "Шумадија" базира се на друштвеној и законској обавези у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите, лицима у стању социјалне потребе. Непосредна заштита корисника обавља се уз примену начела и метода комплексног социјалног рада.

Преглед установа социјалне заштите

Установа	Пројектова н капацитет	Тренутно збрињава	Запослени			
			Помоћни радници	Стручни радници	Административни радник	остали
Центар за социјални рад "Шумадија" – Баточина За општине Баточина Рача и Лапово, одељење у Лапову	Две канцеларије	Териториј у општина Баточина, Рача и Лапово	1 хигијеничар	Педагог 1	2 лица са ССС и 2 лица такође са ССС (рачуноводство)	Директор 1
				Правник 1		Социјални радник 2
				Психолог 1		-

Извор: Локална самоуправа
Услуге социјалне заштите на локалном нивоу

Општина Лапово права из области социјалне заштите дефинисала је посебним правним актом односно Одлуком о социјалној заштити општине Лапово, која се са Изменама и допунама примењује од 2014. године и представља једну од основа рада Центра за социјални рад на локалном нивоу.

Остали пружаоци услуга социјалне заштите

Агенција Нивеус тим - Агенција за пружање услуга социјалне заштите основана је 2016. године у Горњем Милановцу, поседује решење о испуњености услова за пружање услуге Помоћ у кући одраслим и старим лицима и решење о испуњености услова и стандарда за пружање услуге Лични пратилац детета од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Агенција остварује одличну сарадњу са свим институцијама и установама на територијама где реализујемо услугу у циљу пружања најадекватније подршке корисницима. Тим који броји преко 300 запослених у преко 30 локалних заједница и професионалности пружа услугу Помоћ у кући и Лични пратилац детета за преко 1500 корисника, а на основу закључених уговора са Општинским/Градским управама. Сви запослени поседују лиценце и акредитоване обуке надлежних институција како би на најадекватнији начин обављали послове за које су и ангажовани. У циљу развоја компетенција, Агенција Нивеус тим реализује акредитоване обуке "Основног програма обуке за геронтодомаћице у пружању услуге Помоћ у кући" и „Програм обуке за Личног пратиоца детета“.

8.4. 3. Корисници социјалне заштите

У спровођењу социјалне заштите Центар обавља послове из делокруга јавних овлашћења односно решава у првом степену по захтевима за остваривање права из области социјалне заштите, те у складу с тиме тренутно има активних корисника новчане социјалне помоћи на евиденцији ЦСР Шумадија – одељење у

Лапову 61 породица, корисници права на додатак за туђу негу и помоћ, односно нека друго лица на нашој евиденцији налази се 59 лица, на смештају у установе социјалне заштите имамо 21 лице. ЦСР решава у првом степену по захтевима за остваривање права из области породично-правне заштите и старатељства, а у порасту су разводи бракова и повера малолетне деце, породично насиље и поремећени породични односи.

Закључак: Центар за социјални рад врши непосредну заштиту корисника уз примену начела и метода комплексног социјалног рада, што је уједно и законска и друштвена обавеза у пружању одговарајућих облика, мера и услуга социјалне заштите и у наредном периоду, што ће максимално захтевати ангажовање расположиве кадровске структуре која може одговорити најсложенијим задацима.

9.1 Деца: рани развој као императив

Развој деце у најранијем детињству подразумева њихов раст и развој од мајчине трудноће до поласка у предшколски припремни програм. Доказано је да се у овом периоду постављају темељи за све животне успехе, а пропусти у бризи и стимулацији развоја детета остављају дугорочне последице, које се касније тешко могу надокнадити. Рано препознавање развојних ризика и одступања и ране интервенције могу у великој мери да надокнаде кашњења у развоју деце. Иако смањена, смртност одојчади и деце млађе од пет година која живе у ромским насељима два пута је виша од националног просека. Слично је и са ухрањеношћу. Основни разлози због којих треба улагати у развој детета у раном детињству: рана улагања су најделотворнија (првих пет година живота) – ови програми дају добит већу него касније за цео живот: од 2 до 17 пута. Ефекти су највећи код сиромашне деце, чиме се смањује неравноправност. Мозак се највише развија у првих пет година живота, достижући 80% свог развоја до навршене треће године. И на крају, рани развој детета је његово основно право, гарантовано Конвенцијом УН о правима детета. Услуге, мере и активности намењене подстицају раног развоја деце разнолике су и обухватају широк спектар: од вођења трудноће и подстицања дојења, јачања родитељских компетенција, праћења да ли се дете развија очекиваним темпом, раних интервенција да се могућа кашњења надокнаде, преко обезбеђивања материјалне помоћи детету и породици, заштите детета и похађање вртића. Ове услуге се могу спроводити кроз подстицај и организовање рада развојних саветовалишта, саветовалишта за родитеље, организовање рада интерресорних комисија (ИРК), спровођење и праћење мера предложених од стране ИРК. Подршка раду ромских здравствених медијаторки доприноси заштити најугроженијих и најосетљивијих породица.

9.2 Млади као рањива група

Када је у питању циљ који се односи на здравље и благостање младих, најчешћи проблеми који су препознати јесу болести зависности (дуван, алкохол, наркоманија, клађење, коцка, зависност од интернета). За циљне групе у ризику су проблем ХИВ/АИДС; Хепатит Ц. Млади у Србији у прве сексуалне односе ступају рано и неспремни, због чега предњаче међу вршњацима из Европе по броју оболелих од полно преносивих болести и намерних прекида трудноће. Процент

раног рађања и малолетничких трудноћа знатно је смањен, али је и даље висок проценат малолетничких трудноћа у ромским насељима. Млади су суочени са бројним стресовима и потребна им је подршка у превазилажењу стреса (више од 50% средњошколаца наводи да је у протекле две године доживело бар један стресогени животни догађај). Једна од последица је и учестала појава самоубистава и покушаја самоубистава међу младима, као и депресије. Оболевање од хроничних незаразних болести – пре свега од гојазности и дијабетеса – карактеристика је и популације младих.

9.3 Старији као рањива група

Различите рањиве групе захтевају различит приступ, али је општа препорука интерсекторски приступ, развој социоздравствених услуга. У просеку, 60% старачких домаћинстава у Србији су самачка. Када је реч о здравственој заштити старијих, стари у сеоским подручјима су под вишеструким ризиком рањивости (старост, сиромаштво, искљученост), што доводи до отежане приступачности здравствених услуга – здравствене станице и амбуланте се у удаљеним подручјима затварају због депопулације и миграција село–град, а службе кућне неге и помоћи не могу бити формиране због малог броја становника.

10. Безбедност у заједници

10.1. Малолетничка делинквенција

Малолетни преступници и деца са проблемима у понашању - тренутно активно 14 лица од тога 8 млађих малолетника и 6 старијих за које Виши суд у Крагујевцу тражи предлог васпитних мера односно налога, за пет малолетника Виши суд је донео решење о изреченим васпитним мерама и тражи од Центра спровођење истих.

11. Рекреација и спорт

11.1. Спортски клубови , удружења и објекти

Преглед активних спортских организација

Назив клуба	Спорт	Мушки/женски	Број чланова	Место	Лига
Општинска организација спортских риболоваца "Морава" Лапово	Риболов	Мушки/женски	91	Лапово	/
Железнички ФК "Локомотива" Лапово	Фудбал	Мушки	50	Лапово	Шумадијско окружна лига
ФК "Лав 2014"	Фудбал	Мушки	75	Лапово	/
Карате клуб "Лапово"	Карате	Мушки/женски	30	Лапово	КС Пипер

Боди билдинг клуб "Power House"	Боди билдинг	Мушки/женски	15	Лапово	/
Шах клуб "Лапово"	Шах	Мушки/женски	20	Лапово	Шумадијска лига
РК "Локоси"	Рукомет	Мушки/женски	64	Лапово	Лига млађих рукометних категорија Србије
РК "Локомотива"	Рукомет	Мушки	30	Лапово	1. лига
ФК "Метеор"	Мали фудбал	Мушки	30	Лапово	Друга Футсал Лига Србије
Касачки клуб „ Кас“	Коњички и спорт	Мушки	20	Лапово	Тркачки дани

11.2. Школски и рекреативни спорт

Школски спорт углавном спроводе наставници и професори у Основној и Средњој школи у Лапову. За Дан школе, организују се бројна школска такмичења у више различитих категорија, дисциплина у спорту.

Школски и рекреативни спорт реализују се на теренима Основне школе „Светозар Марковић“ која поседује три терена: у централној школи, као и у одељцима. За бављење рекреативним спортом, грађанима су на располагању и терени ЖСД „Локомотива“ Лапово, као и школско-спортска сала.

Најзаступљенији рекреативни спортови су они који су и у целој Србији најзаступљенији- кошарка и фудбал, односно баскет три на три, као и мали фудбал.

Закључак: Потребни су савременији терени са бољом подлогом за бављење спортом, као и већа укљученост наставника и професора у циљу развијања школског спорта.

12. Култура

Богата понуда културних дешавања у општини Лапово резултат је изузетног рада двеју установа Културно-туристичког центра „Стефан Немања“ Лапово и Општинске библиотеке „Слово“.

Разноврсна понуда културних дешавања од почетка рада од 1991. године чији се рад заснивао на музичким, биоскопским и позоришним представама, обogaћен је туристичким дешавањима и у нераскидивом деловању омогућио још потпунију понуду и врло богату за све посетиоце тј. све кориснике услуга КТЦ-а.

Последњих десет година редовно се одржавају међународне манифестације: Међународна изложба „Град музеј железница Лапово“, Ликовна колонија УЛУ „Светлост“, годишњи концерт музичке школе „Божидар Трудић“ и културно-туристичка манифестација „Вину у част“ посвећена пољопривредницима, винарима, виноградарима али и песницима и сликарима. Посебно место у богатој понуди КТЦ-а представља и број позоришних и биоскопских представа. Посебно се истиче заједнички рад на посебним тематским изложбама као и књижевним вечерима са Општинском библиотеком „Слово“.

Културна баштина

Културно-историјску баштину општине Лапово углавном чине споменици посвећени историјским дешавањима на простору општине и њене околине:

Град Музеј Железнице под отвореним небом

Спомен чесма 1804 - 2004. подигнута поводом прославе 200. године од подизања Првог српског устанка

Споменик палим борцима у Првом светском рату

Петров гроб посвећен Карађорђевој саборци који је страдао у борби против турске војске

Спомен-плоча палим борцима југословенске војске посвећена групи од 670 палих бораца

Споменик стрељаним партизанима из Ћупријског затвора у Другом светском рату.

Споменик црвеноармејцима страдалим у борбама за ослобођење Лапова које су се водиле од 9. до 15. октобра 1944. године.

Споменик крајпуташ, на потезу Слатина-Ладна

Споменик борцима палим у НОР-у

Споменик краљу Југославије Александру I Карађорђевићу

Споменик ђенералу Дражи Михајловићу

Културне манифестације

Међународна изложба уметника “Град Музеј железнице Лапово” - Од 2007. године устоличена је ова манифестација са идејом да уметници железничари покажу своја уметничка дела.

Културно-туристичка манифестација „Вину у част“ - Посвећена пољопривредницима, винарима, виноградарима али и песницима и сликарима.

Ликовна колонија УЛУ “Светлост“ - Место за све заљубљенике у уметност, не само из Лапова, већ и из околине. Дружење уз сликање и вајање и пригодан културни програм.

Годишњи концерт музичке школе „Божидар Трудић“

Новогодишњи бал - Представља такмичење певача и плесача са територије општине Лапово али и гостију из околних општина Шумадије и Поморавља.

Мини октобар фест - Такмичење Позоришта за децу из околних општина уз богат програм и репертоар за дечији узраст.

Зимовање у библиотеци – циклус радионица за децу и младе у току зимског распуста.

Летовање у библиотеци – циклус радионица за децу и младе у току летњег распуста.

Раскршћа

Традиционална манифестација такмичарског карактера поводом Дана Књижевног клуба „Милорад Бранковић“ – 16. маја.

Књижевни програм за Светски дан књиге и ауторских права – 23. априла.

Књижевни програм за Међународни дан књиге за децу - 2. априла.

Књижевни програм за Дан библиотеке – 15. августа.

Књижевни програм за Светски дан поезије – 21. марта.

Представљање Листа за библиотекарство, књижевност, културу и завичајност „Слово о Лапову“ – 4 пута годишње.

13. Верске заједнице

У Лапову постоји једна црквена општина - Црквена општина Лаповска при Храму Свете Петке у Лапову.

14. Удружења грађана

Општинско веће општине Лапово сваке године расписује Јавни конкурс за финансирање / суфинансирање програма удружења средствима из буџета општине Лапово за следеће области од интереса за општину Лапово:
социјалне заштите, заштите лица са инвалидитетом, борачко-инвалидске заштите;
друштвене брига о деци, подстицања наталитета,
заштите интерно-расељених лица и избеглица,
помоћи старима,
здравствене заштите,
заштите и промовисања људских и мањинских права,
подстицања образовања и науке,
заштите животне средине,
успостављања одрживог развоја,
заштите животиња,
заштите потрошача,
борбе против корупције,
хуманитарне програме и друге програме у којима удружење искључиво и непосредно следи јавне потребе.

Удружења у општини Лапово:

Удружење за помоћ особама са инвалидитетом „Зора“
Ловачко удружење „Лапово“
Удружење пољопривредних произвођача „Лапово“
Кинолошко удружење „Пирамида“
Удружење воћара и виноградара „Црвени брег“
Коло Српских Сестара
КУД „Лапово“
Удружење машиновођа Лапова
Женска пословна асоцијација
Бизнис асоцијација 034
НВО „Савез грађана Србије“
„Окулар“
УБНОР Лапово
Удружење пензионера општине Лапово
Друштво за церебралну и дечију парализу општине Свилајнац
Удружење одгајивача голубова „Мавијан 66“
Први општински савез удружења одгајивача голубова српских високолетаца
„Лапово“

Удружење одгајивача голубова српских високолетача „Асови“
Окружна организација савеза слепих Србије Крагујевац

15. Финансирање здравља на локалном нивоу

Општина Лапово је Одлуком о буџету Општине Лапово за 2022. годину определила 7.500.000,00 динара за Здравствену заштиту, односно функционисање установа примарне здравствене заштите.

Током 2022. године врши се Реконструкција Дома здравља у Лапову, што је практично најважнији пројекат у Општини Лапово у овој области и чија је укупна вредност 201.644.000,00 динара.

Извори финансирања:

- из текућих прихода буџета 33.610.000,00
- из кредита 0
- из буџета Републике Србије 168.034.000,00

ПРОЦЕНА ЈАВНО ЗДРАВСТВЕНИХ ПОТРЕБА СТАНОВНИКА

За процену јавно-здравствених потреба становник креиран је упитник са питањима отвореног типа који је имао за циљ да испита мишљење грађана о различитим аспектима квалитета живота у њиховој локалној самоуправи. Упитник се састојао из сета од 6 питања, са понуђеним одговорима. Такође, постојала је могућност и додавања одговора по свом нахођењу, оно што су грађани сматрали да је битно да истакну као предност или потешкоћу живота у њиховој заједници.

1. Каква је Ваша општина?

1. Општина у којој може добро да се живи
2. Општина са традицијом и историјом
3. Општина богатог културног наслеђа
4. Чиста и уређена општина
5. Општина са великим потенцијалима
6. _____

2. Како живе становници Ваше општине?

1. Неко боље, неко лошије
2. Живи се ни добро ни лоше, просечно
3. Постоји материјално раслојавање, недостатак радних места
4. _____

3. Шта умањује квалитет живота у Вашој општини?

1. Проблеми економске природе
2. Проблеми животне средине
3. Питања везана за образовање

4. Проблеми везани за саобраћај
5. Проблеми везани за остваривање здравствене заштите
6. _____

4. Шта доприноси квалитету живота у Вашој општини?

1. Уређени градски простори, објекти и саобраћајнице
2. Културни и спортски догађаји
3. Географски положај и околина
4. _____

5. Какву општину желите да видите за десет година?

1. Развијену и модерну
2. Општину са више младих људи
3. Економски напредну општину
4. Богат спортски и културни живот
5. Општину која се брине о околини
6. Општину са бољом доступношћу здравствене заштите
7. _____

6. Шта треба предузети да би се остварила та визија?

1. Обезбедити услове да млади образовани људи остану у општини
2. Јачање свести о заједничком животу и развоју заједнице
3. _____

Анализом достављених упитника констатовано је да су се грађани изјаснили да је њихова општина са великим потенцијалима, да се у њој живи просечно, да квалитет живота у њој умањују проблеми економске природе, проблеми везани за животну средину, саобраћај и остваривање здравствене заштите. Оно што доприноси квалитету живота у њиховој општини је географски положај и околина. На питање какву општину желе да виде за десет година изјаснили су се да је то развијена и модерна општина, општина са више младих људи, економски напредна општина, са богатим спортским и културним животом, општину која се брине о животној средини и доступности здравствене заштите.

SWOT анализа

Овом анализом смо приказали снаге, слабости, могућности и претње за ЈЛС, односно издвојили кључне елементе (шта су највеће предности, а које шансе се могу најбоље искористити, које слабости треба превазићи/унапредити, који су критични ризици), како бисмо идентификовали кључна питања/приоритете на којима треба радити у наредном периоду, а који ће бити дефинисани кроз акциони план са тачно дефинисаним мерама за њихово решавање са циљем унапређења ЈЛС.

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Повољан саобраћајно-географски положај Широка леза услуга за све области Сензибилитет за потребе рањивих група Развијен НВО сектор Богата културно-историјска баштина	Неповољна старосна структура Негативан природни прираштај Одлазак младих у великом броју Оптерећеност хроничним незаразним болестима (болести срца и крвних судова, малигне болести, дијабетес, ...) Непостојање стратегија у свим областима Неадекватно отклањање отпадних вода Надекватно решено питање организованог, уредног, редовног и контролисаног снабдевања водом за пиће Проблеми економске природе Неусклађеност здравствене заштите са потребама Ограничења развоја и изградње енергетске инфраструктуре нерегулисане конфликтне тачке на позицијама укрштања друмског и железничког саобраћаја, посебно на позицијама интензивних пешачких токова Неадекватни терени за спортско-рекреативне активности
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
Партнерски приступ локалне самоуправе Урбана обнова Реиндустријализација у складу са са зеленим и ресурсно ефикасним технологијама Спремност и отвореност ка иновацијама Општина са великим потенцијалима	Неадекватан модел финансирања Висок степен несигурности Економска криза, сиромаштво Индиферентност грађана Неадекватна категоризација у законима који преферирају неразвијена подручја

АКЦИОНИ ПЛАН

ОПШТИ ЦИЉ:1		Унапређење здравља становништва и смањење неједнакости у здрављу					
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Очекиване године живота на рођењу становника ЈЛС (укупно, мушко, женско)		Број	2021	74,5 71,0 78,0	2026	74,7 71,6 78,8	РЗС
ПОСЕБАН ЦИЉ 1:		Унапређење физичког, менталног и социјалног здравља становништва ЈЛС					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма јавног здравља у области физичког, менталног и социјалног здравља		број	2021	0	2026	7	ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области физичког, менталног и социјалног здравља		број	2021	0	2026	7	ЈЛС
МЕРА 1.1:		Унапређење услова за друштвену бригу за јавно здравље – унапређење партнерства и друштвене укључености за здравље у ЈЛС		Тип мере:	1		
Носилац мере:	ЈЛС – Савет за здравље		Партнери:	Учесници у области јавног здравља: органи РС, АП и ЈЛС, здравствене службе (дом здравља, изјз, приватна пракса), РФЗО, васпитно-образовне установе, средства јавног информисања, јавна предузећа, привредници, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)			
Период спровођења:	континуирано	Потребне измене прописа:		Не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	20246	
Успостављен функционалан савет за здравље *	0	2021	1	2	2	2	Извештај ЈЛС

*Развити скалу оцењивања: 0-не постоји савет, 1-постоји нефункционалан и 2-функционалан савет

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
1.1.1	Образовање Савета за здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП, предузетници, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.			
1.1.2	Донети Акт о оснивању	ЈЛС		2022-26.			
1.1.3	Едукација чланова Савета из области јавног здравља	ЈЛС	ИЗЈЗ, СКГО, образовне установе (академске школе и факултети)	2022-26.			

1.1.4	Протоколи о сарадњи са партнерима	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене службе, васпитно- образовне установе, ЈКП, предузетници, СУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.			
1.1.5	Развој и унапређење компетенција актера у ЈЛС у области јавног здравља			2022-26.			
1.1.6	Укључивање јавности у активности јавног здравља	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене службе, васпитно- образовне установе, ЈКП, предузетници, СУП, тужилаштво, инспекцијске	2022-26.			

			службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)				
--	--	--	--	--	--	--	--

МЕРА 1.2:	Праћење здравственог стања становништва у свим животним добима, посебно осетљивих друштвених група и утврђивање приоритета за промоцију здравља и превенцију болести		Тип мере:	⁹ 1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	И/ЗЈЗ, здравствене службе, цивилни сектор			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		¹⁰ НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			

⁹ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹⁰ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Реализован програм јавног здравља „Анализа здравственог стања становништва општине“ ,		број	2022	*	1	1	1	ЈЛС
Усвојени и реализовани програми ЈЗ на тему „Анализа здравственог стања становништва општине“ ,		број	2022		1	1	1	ЈЛС
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)	
1.2.1	Израда годишње анализе здравственог стања града/општине	ЈЛС	ЈЛС, И/ЗЈЗ	2022-26.				
1.2.2	Радионица за израду Сликe здравља града/општине	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, Савет за јавно здравље, ОЦД	2022-26.				
1.2.3	Израда Сликe здравља града/општине	ЈЛС-Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ	2022-26.				
1.2.4.	Укључивање јавности у процес планирања и одлучивања о здрављу	ЈЛС	И/ЗЈЗ, здравствене службе, васпитно-образовне установе, ЈКП,	2022-26.				

			предузетници, МУП, тужилаштво, инспекцијске службе, Заштитник права пацијената, РФЗО, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења), медији				
1.2.5	Радионица за израду Акционог плана ЈЗ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, Савет за јавно здравље	2022-26.			
1.2.6	Израда Акционог плана ЈЗ	ЈЛС-Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ	2022-26.			
1.2.7	Радионица за израду извештаја програма ЈЗ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС- Савет за ЈЗ	СКГО, И/ЗЈЗ, носиоци активности програма: здравствене службе, васпитно- образовне установе, ЈКП, Заштитник права пацијената, ЦСР, цивилни	2022-26.			

			сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)				
1.2.8	Израда годишњег извештаја савета за здравље	ЈЛС- Савет за ЈЗ	И/ЗЈЗ, носиоци активности програма ЈЗ	2022-26.			

МЕРА 1.3.	Мапирање фактора ризика по здравље опште популације и осетљивих популационих група на нивоу ЈЛС		Тип мере:		¹¹ 1		
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		И/ЗЈЗ, цивилни сектор		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		¹² Не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Мапирани фактори ризика по здравље	број	2021.	0	3	5	7	ЈЛС

¹¹ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹² Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

Идентификовани приоритети		број	2021.	0	3	5	7	ЈЛС
Број усвојених програма дефинисаних у односу на приоритете		број	2021.	0	3	5	7	ЈЛС
Број реализованих планова дефинисаних у односу на приоритете		број	2021.	0	3	5	7	ЈЛС
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)	
1.3.1	Процена фактора ризика по здравље опште популације и осетљивих популационих група и њихових потреба ј (ризички из животне средине и радне околине, неправилна исхрана, физичка неактивност, ризично сексуално понашање, небезбедно понашање у саобраћају, употреба алкохола, дувана и психоактивних супстанци, коцкање, игре на срећу, стрес, насиље и злостављање, социјална искљученост) на репрезентативном узорку за ЈЛС	ЈЛС	ИЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)	2022-26.				

1.3.2	Идентификовање осетљивих популационих група и њихових удружења на локалном нивоу	ЈЛС	Установе социјалне заштите/ Цивилни сектор	2022-26.			
1.3.3	Анализа задовољства корисника /укључивање јавности	ЈЛС	ИЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)УНИЦЕФ, цивилни сектор	2022-26.			
1.3.4	Израда годишњег извештаја и евалуација	ЈЛС – Савет за здравље	ИЗЈЗ, агенција за животну средину, предузећа, васпитно-образовне установе, МУП, агенција за безбедност у саобраћају, ЦСР, цивилни сектор (хуманитарна, спортска, верска и друга удружења)УНИЦЕФ, цивилни сектор	2022-26.			

ПОСЕБАН ЦИЉ 2:	Унапређење организације и функционисања здравственог система (Унапређење доступности, ефикасности и квалитета здравствене заштите)					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Обухват деце превентивним прегледима које обављају доктори медицине специјалисти педијатрије	%	2021	96,9	2026	95-100	ИЗЈЗ, ДЗ
Обухват деце (%) вакцинацијом (дифтерија, тетанус, пертусис, полио, хемофилус Б) у првој години живота	%	2021	98,6	2026	95-100	ИЗЈЗ, ДЗ
Обухват деце (%) вакцином против малих богиња, заушака и рубеоле у другој години	%	2021	90,55	2026	95-100	ИЗЈЗ, ДЗ
Обухват вакцинацијом против грипа старијих од 65 година	%	2021	11,41	2026	15-25	ИЗЈЗ, ДЗ
Обухват одрасле популације превентивним прегледима	%	2021	15,3	2026	20-25	ИЗЈЗ, ДЗ

МЕРА 2.1:	Стварање услова за приступачност и уједначеност коришћења примарне здравствене заштите		Тип мере:	1		
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба (дом здравља, апотека, приватне праксе, и/зјз)		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не		
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)Сто	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2027.	
Обухват (%) становништва обавезним здравственим осигурањем	%	2021	92,9	94	95	98	РЗС, ДЗ, ИЗЈЗ
Број становника по лекару (Здравствена заштита предшколске деце)	Број	2021	1	2	2	2	ДЗ, ИЗЈЗ
Број становника по лекару (Здравствена заштита жена)	број	2021	0	1	1	1	ДЗ, ИЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
2.1.1	Праћење и анализа рада, организације, ресурса и коришћења здравствене заштите	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.			
2.1.2	Процена доступности и приступачности примарне здравствене заштите	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.			
2.1.3	Инвестициона улагања и одржавања, закуп простора и опреме, набавка, опреме, медицинске и немедицинске у складу са законом и актом о оснивању	ЈЛС – Савет за здравље	и/зјз, здравствена служба	2022-26.			

МЕРА 2.2:	Унапређивање свеобухватне доступности и приступачности здравствене службе за осетљиве популационе групе (деца, жене, стари, особе са инвалидитетом, жртве трговине људима, мигранти, роми, интерно расељана лица, бивши осуђеници и др)		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба (дом здравља, апотека, приватне праксе, и/зјз), међународни пројекти, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број приступачних јавних објеката	број	2021		1	3	5	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
2.2.1	Едукација здравствених радника за комуникацију са ОПГ (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), и/зјз, међународни пројекти, медији	2022-26.			
2.2.2	Оклањање физичких баријера и постављање рампи, нарочито у здравственим установама и осталим јавним објектима у	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна	2022-26.			

	надлежности ЈЛС		друштва, међународни пројекти, медији				
2.2.3	Постављање звучних семафора	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			
2.2.4	Набавка специјализованих возила за превоз особа са инвалидитетом	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			
2.2.5	Набавка специјалне опреме за особе са инвалидитетом	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			
2.2.6	Набавка опреме у области ИТ а	ЈЛС	Цивилни сектор (удружења ОПГ), предузетници, привредна друштва, међународни пројекти, медији	2022-26.			
2.2.7	Испитивање задовољства корисника услуга	ЈЛС	Корисници услуга(удружења ОПГ)	2022-26.			

МЕРА 2.3:	Спровођење заштите права пацијената		Тип мере:	1			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Министрства, цивилни сектор, и/зјз, СКГО			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:	Не				
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број медијских изјава/кампања промоције права пацијената;	број	2021	0	2	3	4	ЈЛС
Број едукација здравствених радника и становништва на тему ЗПП	број	2021	0	2	3	4	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
2.3.1	Едукација заштитника права пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.			
2.3.2	Едукација здравствених радника и сарадника о правима пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.			
2.3.3	Едукација пацијената о правима пацијената (са евалуацијом задовољства учесника)	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор	2022-26.			
2.3.4	Кампања о правима пацијената	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни	2022-26.			

			сектор, медији				
2.3.5	Медијска промоција права пацијената	ЈЛС	СКГО, и/зјз, цивилни сектор, медији	2022-26.			
2.3.6	Израда лифлета о правима пацијената	ЈЛС	ЈЛС, ЗЈЗ	2022-26.			
2.3.7	Израда постера о правима пацијената	ЈЛС	МЗ, СКГО	2022-26.			

МЕРА 2.4:		Унапређење организације хитне медицинске помоћи		Тип мере:	1			
Носилац мере:		ЈЛС		Партнери:	Здравствена служба			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:		да				
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:				
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026	
Постојање Службе ХМП и унапређени кадровски и технички капацитети ХМП		Број екипа (лекар, МС/МТ; возач)	2021	1	2	3	3	ИЗЈЗ, ДЗ
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)	

2.4.1	Иницијатива за измену и допуну правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности у области хитне медицинске помоћи	ЈЛС; МЗ, СКГО	ЗУ	2022-26.				
2.4.2	Набавка возила за хитну медицинску помоћ и обезбеђење санитетског превоза	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.				
2.4.3	Обезбеђење додатне неопходне кадровске подршке у односу на потребе ХМП	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.				
2.4.4	Обезбеђење додатне едукације запослених у оквиру ХМП	ЈЛС; МЗ, ЗЈЗ/ИЗЈЗ; ЗХМП	ЗУ	2022-26.				
2.4.5	Обезбеђење додатне опреме за потребе ХМП	ЈЛС; МЗ	ЗУ	2022-26.				
МЕРА 2.5:		Унапређење квалитета здравствене заштите		Тип мере:	1			
Носилац мере:		ЈЛС		Партнери:	ЗУ			
Период спровођења:		2022-26	Потребне измене прописа:		Не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:				
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
% буџета ЈЛС издвојеног за обезбеђивање додатне подршке здр. систему на територији ЈЛС		%	2021					

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
2.5.1	Обезбеђење додатне неопходне кадровске подршке у односу на потребе	ЈЛС	Здравствене службе, Национална служба за запошљавање	2022-26.			
2.5.2	Обезбеђење додатне неопходне савремене опреме	ЈЛС	Здравствене службе, привредници, предузетници	2022-26.			
2.5.3	Израда посебних програма здравствене заштите за поједине категорије становништва, односно врсте болести које су специфичне за ЈЛС	ЈЛС	Здравствене службе, и/зјз	2022-26.			

ОПШТИ ЦИЉ:2	Унапређење јавног здравља становништва кроз промотивне и превентивне активности					
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Очекиване године живота на рођењу становника ЈЛС (укупно, мушко, женско)	Број	2021	74,5	2026	74,7	РЗС
			71,0		71,6	
			78,0		78,8	

ПОСЕБАН ЦИЉ 2:	Промоција здравља и превенција болести					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма јавног здравља у области промоције здравља и превенције болести у ЈЛС	број	2021	0	2026	7	ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области промоције здравља и превенције болести у ЈЛС	број	2021	0	2026	7	ЈЛС

МЕРА 2.1:	Унапредити доступност и квалитет превентивних услуга у области сексуалног и репродуктивног здравља	Тип мере:	
Носилац мере:	ЈЛС, Савет за здравље	Партнери:	ИЗЈЗ, ЗУ, образовни сектор, медији
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:	не

Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			Извор провере	
	Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			
					2022	2024.		2026
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом	%	2021	100%	90%	90%	90%	ДЗ	
Обухват трудница патронажним посетама	%	2021	37,5%	90%	90%	90%	ДЗ	
% жена од 15 до 49 година којима је урађен превентивни преглед и дат савет у вези са планирањем породице	%	2021	19%	20%	20%	20%	ДЗ	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
2.1.1	Праћење и анализирање фактора ризика за сексуално и репродуктивно здравље (СРЗ) (посебно осетљивих друштвених група/ПОДГ)	ЈЛС, Савет за здравље	Изјз, здравствене установе, образоване установе, центри за социјални рад	2022-26.			
2.1.3	Развој услуга саветовања о сексуалном и репродуктивном здрављу кроз интерсекторску сарадњу прилагођено потребама циљних група	ЈЛС, Савет з здравље	ИЗЈЗ, здравствене установе, ОЦД удружења грађана, школске установе,	2022-26			
2.1.4	Реализовање семинара/обука/курсева континуиране медицинске	ЈЛС, Савет за здравље	Коморе здравствених радника, изјз, здравствене установе	2022-26			

	едукације (КМЕ) за запослене лекаре у примарној здравственој заштити (ПЗЗ) за рад на превенцији и промоцији СРЗ међу припадницима ПОДГ						
2.1.5	Реализовање програма континуиране едукација код школског савета за промоцију сексуалног и репродуктивног здравља у школама	ЈЛС, Савет за здравље	Школска управа, Основне и средње школе, Савети родитеља, школски парламенти и удружења младих	2022-26			
2.1.6	Едукације у области сексуалног и репродуктивног здравља кроз интерсекторску сарадњу са различитим осетљивим групама (ПОДГ)	ЈЛС, Савет за здравље	Изјз, здравствене и школске установе, удружења грађана. ЦСР	2022-26			
2.1.7	Успоставити или унапредити систем Добровољног поверљивог саветовања и тестирања ДПСТ ¹³	ЈЛС, Савет за здравље	изјз, удружења грађана, ЦСР	2022-26			
2.1.8	Спроводити парњачку подршку за кључне популације у ризику	ЈЛС, Савет за здравље	Здравствене установе, удружења грађана, ЦСР	2022-26			
2.1.9	Спроводити активности на видљивости и заступљености тема из области сексуалног и репродуктивног здравља кроз све канале медијске комуникације	ЈЛС	Изјз, медији, здравствене установе, удружења грађана	2022-26			
2.1.10	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама у ризику	ЈЛС	Медији, изјз, здравствене установе, удружења грађана	2022-26			
2.1.11	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	Изјз, здравствене	2022-26			

¹³ Различити модели; *reach-out*

	услуга здравствене заштите у области очувања и унапређења сексуалног и репродуктивног здравља		установе, удружења грађана				
--	---	--	----------------------------	--	--	--	--

МЕРА 2.2:	Унапредити доступност и квалитет услуга у области заштите менталног здравља		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ИЗЈЗ, ЗУ, ШУ, ОЦД, ЦСР, медији		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
% регистрованих корисника примарне здр. заштите старијих од 18 година којима је процењен ризик за депресију*	%	2021.	1,32%	3%	6%	8%	ЗЈЗ/ИЗЈЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
2.2.1	Спровођење програма унапређења социо-емоционалних вештина код деце и младих	ЈЛС	ИЗЈЗ, предшколске и школске установе здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите	2022-26			

2.2.2	Развијање иновативних услуга психолошког саветовања и едукације за циљне групе у заједници (нпр. <i>On line</i> саветовање, саветовање у заједници)	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите предшколске и школске установе	2022-26			
2.2.3	Спроводити парњачку подршку за кључне популације у ризику у области заштите менталног здравља	ЈЛС	ИЗЈЗ, удружења грађана, школске установе, установе социјалне заштите	2022-26			
2.2.4	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама (особе са потешкоћама у психосоцијалном функционисању, ЛГБТ популација, мигранти, сексуалне раднице и радници и остале маргинализоване групе)	ЈЛС	ИЗЈЗ, удружења грађана, здравствене установе, установе социјалне заштите, локални омбудсман	2022-26			
2.2.5	Спроводити и подржати активности на социјалном укључивању, превенцији институционализације и развијати услуге становања уз подршку кључних популација (особе са потешкоћама у психосоцијалном функционисању,	ЈЛС	ИЗЈЗ, удружења грађана, здравствене установе, установе социјалне	2022-26			

	особе са сметњама у развоју)		заштите, локални омбудсман национална служба за запошљавање				
2.2.6	Обезбедити спровођење програма превенције вршњачког насиља, родно заснованог насиља и свих других врста насиља	ЈЛС	Предшколске и школске установе, удружења грађана, установе социјалне заштите, здравствене установе, удружења грађана, локални омбудсман, ИЗЈЗ	2022-26			
2.2.7	Обезбедити спровођење програма подршке старима са потешкоћама у психосоцијалном функционисању и развијање међугенерациске повезаности	ЈЛС	Установе социјалне заштите, здравствене установе, предшколске и школске установе, локални омбудсман удружења грађана, ИЗЈЗ	2022-26			
2.2.8	Процена менталног здравља становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене установе,	2022-26			

			удружења грађана, установе социјалне заштите				
2.2.9	Спровођење промотивних и едукативних активности на унапређењу менталног здравља становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене установе, удружења грађана, установе социјалне заштите, медији	2022-26			
2.2.8	Мерење задовољства корисника пруженим услугама на унапређењу менталног здравља	ЈЛС		2022-26			

МЕРА 2.3:	Унапредити доступност и квалитет услуга у превенцији хроничних незаразних болести (ХНБ)		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ИЗЈЗ, ЗУ, приватан сектор, ОЦД, ШУ, ЦСР		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Број кампања у области промоције здравих животних стилова и превенције ХНБ	број	2021	7	9	11	13	ИЗЈЗ, ДЗ

% регистрованих корисника старојих од 45 година код којих је у претходних 12 месеци процењен ризик за тип 2 дијабетеса	%	2021	10%	20	20	20	ИЗЈЗ, ДЗ
% регистрованих корисника мушког пола са навршених 35 година и женског пола са навршених 45 година до навршених 69 година обухваћених скринингом за процену ризика од КВБ	%	2021	14,06	20	20	20	ИЗЈЗ, ДЗ
% регистрованих корисника са навршених 50 година до навршених 74 година обухваћених скринингом на карцином дебелог црева	%	2021	6,21	20	20	20	ИЗЈЗ, ДЗ
% регистрованих корисница од 25 до 64 година старости обухваћених скринингом ради раног откривања рака грлића материце	%	2021	5,7	25	25	25	ИЗЈЗ, ДЗ
% корисница од 50 до 69 година старости обухваћених скринингом ради раног откривања рака дојке у претходних 12 месеци	%	2021	0	25	25	25	ИЗЈЗ, ДЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
2.3.1	Спровести активности на промоцији здравих животних стилова за све популационе групе	ЈЛС	Министарство надлежно за послове здравља, медији, удружења грађана	2022-26			
2.3.2	Омогућити доступност хране за циљне групе по принципима правилне исхране (школске кухиње, народне кухиње итд)	ЈЛС	Привредни субјекти, удружења грађана	2022-26			

2.3.3	Повећати доступност рекреативног и школског спорта (бесплатне обуке за пливање и клизање, изградња инфраструктуре за доступно и безбедно спровођење физичке активности за све популационе групе)	ЈЛС	Школске установе, привредни субјекти, удружења грађана, спротски савези	2022-26			
2.3.4	Повећати контролу спровођења Закона о дувану и Закона о заштити становништва од изложености дуванском диму и видљивости спровођења мера	ЈЛС	медији, надлежне инспекције	2022-26			
2.3.5	Спроводи активности едукације и услуге саветовања на теме превенције пушења и одвикавања од пушења за различите циљне групе	ЈЛС	ИЗЈЗ, Здравствене установе, удружења грађана, медији	2022-26			
2.3.6	Повећати контролу примене одредби Закона о јавном реду и миру (забрана продаје алкохолних пића лицима под очигледним утицајем и малолетницима)	ЈЛС	Министарство надлежно за унутрашње послове, надлежне инспекције	2022-26			
2.3.7	Подржати групе подршке за одвикавање од штетне и високоризичне употребе алкохола (Анонимни алкохоличари, удружења лечених алкохоличара...)	ЈЛС	Здравствене установе, удружења грађана	2022-26			
2.3.8	Спроводи превентивне прегледе за рано откривање ХНБ (мобилне јединце за скрининге, базари здравља, слање скрининг-тестова поштом, самоевалуација...)	ЈЛС	Здравствене установе, ИЗЈЗ	2022-26			
2.3.9	Мерење задовољства корисника	ЈЛС		2022-26			

МЕРА 2.4:	Унапређење мера превенције и едукације становништва у циљу смањења болести зависности		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ЈЛС, ИЗЈЗ, ЗУ, ШУ, ЦСР; ОЦД, медији		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		Да (уредбе ЈЛС о раду киоска за продају дувана и алкохолних пића)			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. Средства по годинама (РСД):			Вредности фин. Средства по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Број одржаних промотивних и едукативних активности Број учесника	број број	2021	0				ИЗЈЗ

*Извор података: повратне информације о показатељима квалитета из РФЗО добијених преко ИЗЈЗ или ЗЗЈЗ. РЕФ предлог новог правилника о показатељима квалитета.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. Средства (РСД)	Вредности фин. Средства по годинама (РСД)	Вредности фин. Средства по изворима (РСД)
2.4.1	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група у области (деца и омладина, родитеља и професионалци) превенције болести зависности	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, ИЗЈЗ, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања,	2022-2026			

			медии, Канцеларије за младе				
2.4.2	Спровојати акције у заједници које промовишу развој средине без ПАС	ЈЛС	ИЗЈЗ, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медии, привредни субјекти, истакнути појединци	2022-2026			
2.4.3	Усвајање и спровођења локалних прописа за регулисање доступности алкохола и дувана деци и младима	ЈЛС	Правосуђе, Инспекцијске службе, МУП	2022-2026			
	Обезбедити и подржати спровођење програма смањења штета у области употребе ПАС	ЈЛС	Канцеларија за дрoге, ИЗЈЗ, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе,	2022-2026			

			спортски клубови, медији				
2.4.4	Спроводити и подржати активности на превенцији и смањењу стигме и дискриминације у окружењу према кључним популацијама у ризику, корисницима ПАС и особама на лечењу и рехабилитацији	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, ИЗЈЗ, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији	2022-2026			
2.4.5	Обезбедити спровођење програма запошљавања особа на супституционој терапији и ПЛХИВ-интегрисана услуга у циљу унапређења квалитета живота и здравља особа на супституционој терапији и ПЛХИВ	ЈЛС	Центар за социјални рад, Завод за запошљавање, Развојне агенције, Привредна комора, Канцеларија за дроге	2022-2026			
2.4.6.	Развити програме за младе који користе психоактивне супстанце	ЈЛС	Канцеларија за дроге РС, Здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст,	2022-2026			

			Центар за социјални рад				
2.4.7	Информативно-медијске активности		Медији,				
2.4.8	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	Институт за јавно здравље	2022-2026			

МЕРА 2.5:	Унапредити промоцију здравља и здравствено васпитање у области заразних болести			Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		ИЗЈЗ, ЗУ, ОЦД, приватан сектор, ШУ		
Период спровођења:	2022-26		Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:				
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
				2022.	2024.	2026.		
Инициденција Туберкулозе на 100.000 становника	број	2021	0	0	0	0	ИЗЈЗ/ДЗ	
% регистрованих корисника у ДЗ старијих од 65 година код којих је извршена вакцинација против сезонског грипа	%	2021	11,41	15	20	25	ИЗЈЗ/ДЗ	
% деце која су вакцинисана вакцинама из обавезног програма (према важећем правилнику)	%	2021	97%	95-100	95-100	95-100	ИЗЈЗ/ДЗ	
% деце вакцинисане ММР вакцином (друга година живота)	%	2021	91,38	95-100	95-100	95-100	ИЗЈЗ/ДЗ	
Број лекара обухваћених едукацијама из области превенције заразних болести (за годину дана)	Број	2021	5	9	12	15	ИЗЈЗ/ДЗ	
Број становника обухваћених едукацијама у области превенције заразних болести (за годину дана)	број	2021	4000	4200	4600	5000	ИЗЈЗ/ДЗ	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
2.5.1	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група за спровођење општинских и посебних мера спречавања ширења заразних болести	ЈЛС	ИЗЈЗ, Здравствене и школске установе, удружења грађана	2022-2026.			
2.5.2	Обезбедити подршку програмима едукације циљних група о значају имунизације	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.			
2.5.3	Повећање % родитеља који имају позитиван став према вакцинацији против ХПВ девојчица узраста 9-14 година (као препорученог облика имунизације)	ЈЛС	ИЗЈЗ, школске и здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.			
2.5.4	Повећање % родитеља који познају мере спречавања каријеса у раном детињству	ЈЛС	ИЗЈЗ, школске и здравствене установе	2022-2026.			
2.5.6	Мерење задовољства корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ, здравствене установе, удружења грађана	2022-2026.			

МЕРА 2.6:	Унапређење санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора у циљу сузбијања незаразних и заразних болести		Тип мере:	1,2			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Инспекција, изјз, делатност производње и промета намирница и предмета опште употребе, јавни водоводи, делатност социјалне заштите, угоститељска делатност, делатност спорта и рекреације, васпитно-образовна делатност, услужне делатности хигијене, неге и улепшавања, јавни саобраћај			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Број реализованих санитарно-хигијенских контрола	број	2021	21	25	30	35	Извештаји инспекција, изјз

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
2.6.1	Повећање обухвата санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора	ЈЛС	Инспекција, изјз, правна лица која подлежу СХЕ надзору у складу са законом и правилницима	2022-26			

2.6.2	Редовно исвештавање о надзору	ЈЛС – Савет за здравље	инспекције	2022-26			
2.6.3	Надзор над спроведеним корективним мерама	ЈЛС – Савет за здравље	ЈЛС – Савет за здравље	2022-26			
2.6.4	Развој и спровођење програма/пројеката за унапређење санитарно-хигијенског и епидемиолошког надзора	ЈЛС	Инспекција, изјз	2022-26			
2.6.6	Испитивање задовољства корисника услуга у делатности ма које су биле предмет програма/пројекта	ЈЛС	изјз, правна лица која учествују у програму/пројекту	2022-26			
2.6.7	Извештај о спроведеним активностима	ЈЛС	Инспекције, изјз, правна лица	2022-26			

МЕРА 2.7:	Унапређење здравствене писмености становништва		Тип мере:	1,2			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Изјз, здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни субјекти, медији			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		не			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Ниво адекватне здравствене писмености становништва	%	2021	0	35	40	50	ИЗЈЗ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
2.7.1	Процена здравствене писмености становништва	ЈЛС	изјз, здравствене установе	2022-26			
2.7.2	Спровођење промотивних и едукативних активности на унапређењу здравствене писмености становништва	ЈЛС	Изјз, здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни	2022-26			

			субјекти				
2.7.3	Информативне /медијске активности	ЈЛС	Изјз, здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни субјекти, медији	2022-26			

МЕРА 2.8:	Смањење % предгојазне и гојазне деце и адолесцената	Тип мере:	1,2				
Носилац мере:	ЈЛС	Партнери:	ЈЛС, ИЗЈЗ, ЗУ, Образовни-васпитни сектор, Спортска удружења, НВО сектор, Црвени крст, Медији				
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:	не				
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
% предгојазне и гојазне деце и адолесцената	%	2021	30	20	20	10	ИЗЈЗ, ЗУ

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)
2.8.1	Анализа законских оквира који	ЈЛС	изјз, здравствене	2022-26			

	регулишу област исхране у предшколским и школским установама		установе				
2.8.2	Подршка деци и родитељима чија деца имају проблем гојазности, посебни програм за родитеље (припрема хране, демонстрационе кухиње)	ЈЛС	Изјз, здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни субјекти	2022-26			
2.8.3	Укључивање деце у физичке активности у природи	ЈЛС		2022-26			
2.8.4	Унапређење евидентирања и извештавања о стању ухрањености деце и адолосцената	ЈЛС		2022-26			
2.8.5	Интезивирање превентивних активности које се односе на правилну исхрану	ЈЛС		2022-26			
2.8.6	Информативне /медијске активности	ЈЛС	Изјз, здравствене установе, Организације цивилног друштва, Црвени крст, установе образовања, установе културе, спортски клубови, медији, привредни субјекти, медији	2022-26			

ОПШТИ ЦИЉ:3 Унапређење здравља становништва управљањем факторима ризика из животне средине						
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма ЈЗ из области унапређења здравља становништва управљањем факторима ризика из животне средине	број	2021.	0	2026.	10	ЈЛС
Број реализованих програма ЈЗ из области унапређења здравља становништва управљањем факторима ризика из животне средине	број	2021.	0	22026.	10	ЈЛС

ПОСЕБАН ЦИЉ 3: Утврђивање ризика по здравље људи проузрокованог опасностима из животне средине						
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Мапирање фактора ризика по здравље људи проузрокованих опасностима из животне средине у ЈЛС	број	2021	0	2026	10	ЈЛС
Идентификовани приоритети	број	2021	0	2026	10	ЈЛС
Број усвојених програма дефинисаних у односу на приоритете	број	2021	0	2026	10	ЈЛС
Број реализованих планова дефинисаних у односу на приоритете	број	2021	0	2026	5	ЈЛС

МЕРА 3.1:		Обезбеђивање заштите изворишта водоснабдевања у циљу обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће		Тип мере:		5		
Носилац мере:		ЈЛС		Партнери:		ЈКП, санитарна инспекција, МПШВ-Дирекција за воде		
Период спровођења:		2022-2026		Потребне измене прописа:		не		
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):				Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
					2022.	2024.	2026.	
Постојање јавних водоводних система са обезбеђеним зонама санитарне заштите ЈКП		Број	2021	1	?	?	?	
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна средства (РСД)	Вредности фин. средстава по годинама (РСД)	Вредности фин. средстава по изворима (РСД)	
3.3.1	Израда елабората о зонама санитарне заштите изворишта за јавно водоснабдевање	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП, лиценцирани пружалац услуге	2022-26				
3.3.2	Имплементација мера дефинисаних елаборатом о зонама	ЈЛС	МПШВ, МЗЖС	2022-26				
3.3.3	Контрола спровођења елабората	Санитарна инспекција	ЈЛС, ЈП	2022-26				
3.3.4	Праћење квалитета/исправности воде са изворишта водоснабдевања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП	2022-26				

3.3.5	Извештавање о резултатима спровођења активности	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ; ЈКП	2022-26			
3.3.6	Едукација на тему значаја заштите изворишта воде за пиће	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ Санитарна инспекција	2022-26			
3.3.7	Задовољство корисника	ЈЛС	ЈЛС ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			

МЕРА 3.2:	Праћење здравствене исправности воде за пиће		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈКП, ЈЛС		Партнери:	МЗ-Санитарна инспекција, Институт за јавно здравље			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Израда Плана за праћење здравствене исправности воде за пиће	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење			0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.3.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број)	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			

	контрола према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље						
3.3.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			
3.3.3	Формирање базе података о сваком водном објекту (изворишта, дужина мреже, број корисника, итд.)	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.3.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.3.5	Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће и препорукама за коришћење	ЈП, ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			
3.3.6	Едукација на	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			

	тему значаја обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала		ЈП, СКГО				
--	---	--	----------	--	--	--	--

МЕРА 3.3:	Увођење и имплементација Плана за обезбеђење здравствене исправности воде за пиће од изворишта до точећег места		Тип мере:	1, 5			
Носилац мере:	ЈКП		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, Санитарна инспекција			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Израда Плана за обезбеђење здравствене исправности воде за пиће од изворишта до точећег места	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Израда годишњег извештаја и евалуација програмских активности	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна финансијска средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.3.1	Едукација актера сачињавању Плана	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ ЈКП, СКГО	2022-26			
3.3.2	Идентификација опасности у систему јавног водоснабдевања (од изворишта до потрошача)	ЈЛС	Инспекције ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП, Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност	2022-26			

			и безбедност Србије				
3.3.3	Процена нивоа ризика за сваку од утврђених опасности у односу на вероватноћу појаве и тежину утицаја	ЈЛС	Инспекције ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП Директорат за радијацион у и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.3.4	Дефинисање корективних мера	ЈЛС	Инспекције ЈКП ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ Директорат за радијацион у и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.3.5	Имплементација и контрола ефикасности примењених корективних мера	ЈЛС	ЈКП Инспекције ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ Директорат за радијацион у и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.3.6	Верификацион и мониторинг	ЈЛС	ЈКП Инспекције ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ Директорат за	2022-26			

			радијацион у и нуклеарну сигурност и безбедност Србије, МЗ- Санитарна инспекција				
3.3.7	Редовно унапређење дефинисаног Плана и усклађивање са новонасталим околностима	ЈЛС	ЈКП Инспекције ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ Директорат за радијацион у и нуклеарну сигурност и безбедност Србије	2022-26			
3.3.8	Екстерна контрола примене Плана	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ , Санитарн а инспекциј а	ЈКП, ЈЛС	2022-26			

МЕРА 3.4:	Успостављање оптималног праћења квалитета ваздуха животне средине у циљу унапређења здравља становништва		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			

меру (РСД):					Циљне вредности			Извор провере
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности				
				2022.	2024.	2026.		
Израда Плана праћења квалитета ваздуха са имплементацијом и евалуацијом	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС	
Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.4.1	Израда Плана праћења квалитета ваздуха са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.2	Подизање техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.3	Усклађивање броја и врсте мерних места у складу са постојећим прописима и наменом простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.4	Континуирани мониторинг квалитета ваздуха животне средине (врста и број контрола)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			

	према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље						
3.4.5	Израда индекса квалитета ваздуха животне средине у циљу јасног обавештавања становништва у односу на присуство загађујућих материја у ваздуху	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ З, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.6	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ З, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.7	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ З, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.8	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ З, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.9	Информисање јавности о квалитету ваздуха и препоруке за понашање становништва	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ З, МЗ, МЖС	2022-26			
3.4.10	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ З, МЗ,	2022-26			

			МЖС				
3.4. 11	Едукација на тему значаја обезбеђивања техничких капацитета за праћење квалитета ваздуха животне средине употребом интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2022-26			

МЕРА 3.5:	Праћење концентрације алергена у ваздуху животне средине у циљу унапређења здравља људи		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Израда Плана праћења концентрације алергена у ваздуху животне средине у циљу унапређења здравља људи	број	2021	0	1	1	1	Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Сл.Гласник

							РС",бр,11/2010, 75/2010 и 63/2013)
Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	број	2021	0	1	1	1	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.5.1	Мапирање површина под алергеним културама, са пратећим подацима о власништву.	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЈЗ	2021-26			
3.5.2	Прописивање уништавања површина под алергеним културама и инспекцијска контрола	Инспекције	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, МЖС, ЈЛС				
3.5.3	Израда Плана праћења присуства	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ОЦД				

	инхалаторни х алергена, односно плана узорковања и лабораторијс ке анализе на присуство алергена.						
3.5.4	Узорковање и лабораторијс ка анализа са стручним мишљењем и препукама за заштиту здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ				
3.5.5	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ				
3.5.6	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ				
3.5.7	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ				
3.5.8	Информисањ е становништв а са	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ				

	предлогом мера						
3.5.9	Задовољство грађана	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД				
3.5.10	Едукација на тему значаја праћења концентрациј е и врсте алергена у ваздуху животне средине насеља употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, СКГО, НВО				

МЕРА 3.6:	Праћење нивоа буке у животној средини у циље заштите здравља људи		Тип мере:	5			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Израда Плана праћења нивоа буке на територији ЈЛС у циљу заштите здравља људи	број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Израда годишњег извештаја и евалуација	број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

програма са предлогом мера за снижавање нивоа буке у циљу заштите здравља људи							
---	--	--	--	--	--	--	--

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.6.1	Израда Плана за праћење нивоа буке у животној средини са имплементацијом и евалуацијом	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС; ОЦД,	2021-26			
3.6.2	Мерење нивоа буке на Планом дефинисаним мерним местима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			
3.6.3	Анкетно испитивање становништва о субјективном доживљају буке	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			
3.6.4	Прикупљање и статистичка обрада података према дефинисаним мерним местима и прикупљеним анкетним подацима	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			

3.6.5	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			
3.6.6	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за снижавање нивоа буке у циљу заштите здравља људи	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			
3.6.7	Информисање јавности	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			
3.6.8	Задовољство корисника/грађана	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС	2021-26			
3.6.9	Едукација на тему значаја праћења нивоа буке са проценом утицаја на здравље људи употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ, МЖС, ОЦД, академске установе	2021-26			

МЕРА 3.7:	Одрживо управљање отпадом у циљу заштите здравља становништва	Тип мере:	
Носилац мере:	ЈЛС	Партнери:	Приватан сектор, ЈКП, ОЦД

Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Успостављен програм за систематско управљање отпадом	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.7.1	Примена државне и локалне легислативе	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.2	Успостављање регионалног система депоновања отпада	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.3	Санација и рекултивација дивљих депонија	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.4	Примарна селекција комуналног отпада – издвајање секундарних сировина	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			

3.7.5	Организација сакупљања отпадних комуналних вода на територији сеоских МЗ	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.6	Успостављање система издвајања посебних токова из комуналног отпада	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.7	Компостирање биоразградивог отпада	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.8	Унапређење и проширење основе сакупљања медицинског, ветеринарског и зуботехничког отпада	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи	2022-26.			
3.7.9	Повећање броја субјеката обухваћених систематском контролом квалитета отпадних вода које емитују			2022-26.			
3.7.10	Управљање амбалажним отпадом	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ	2022-26.			

			Инспекцијски органи				
3.7.11	Контрола и континуирани инспекцијски надзор	Инспекције	МЖС, МЗ, ЈКП, ЈЛС, ОЦД				
3.7.12	Подизање свести становништва и привредних субјеката о потреби правилног управљања комуналним и другим врстама отпада	ЈЛС	МЖС, МЗ, ЈКП, ЈЛС, ОЦД	2022-26.			
3.7.13	Информативне /медиске активности	ЈЛС	ЈЛС ЈКП ИЗЈЗ Инспекцијски органи Медији	2022-26.			
3.7.14	Задовољство корисника	ЈЛС		2022-26.			

МЕРА 3.8:	Интегрисана контрола вектора (преносилаца узрочника заразних болести – комараца, крпеља, глодара, итд)		Тип мере:	5		
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:				
Укупно процењена финансијска средства за		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		

меру (РСД):							
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024	2026.	
Успостављен интегрисани систем контроле вектора на територији ЈЛС у циљу унапређења здравља	број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.8.1	Израда Плана мониторинга различитих вектора	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-26			
3.8.2	Мапирање локација за праћење популација различитих вектора	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ; МЗ	2022-26			
3.8.3	Постављање клопки	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.8.4	Бројање и детерминација врсте комараца	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.8.5	PCR тест на присуство West Nile вируса и других узрочника	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.8.6	Формирање базе података	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.8.7	Израда препорука за становништво	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ	2022-26			
3.8.8	Едукација и информисање становништва о	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД,				

	бројности и заразности комараца		медији					
3.8.9	Подела биолошких средстава за уништавање комараца становништву	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈ З; МЗ	2022-26				
3.8.10	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење услова животне средине и заштите здравља људи	ЈЛС	ПМФ, ИЗЈЗ/ЗЗЈ З	2022-26				
МЕРА 3. 9:	Праћење фактора ризика по здравље деце и омладине у васпитно образовним установама			Тип мере:	1, 5			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:						
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
				2022.	2024.	2026.		
Број објеката у предшколским установама у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број	2021	1	1	1	2	ЈЛС	
Број школских установа у којима се прате фактори ризика по здравље деце	Број	2021	2	2	2	2	ЈЛС	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
3.9.1	Израда Плана контроле параметара квалитета и здравствене исправности различитих елемената и медијума животне средине	ЈЛС; установе	ЗЈЗ/ИЗЈЗ	2022-26			
3.9.2	Контрола здравствене исправности воде за пиће	ЈЛС,	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, установе	2022-26			
3.9.3	Контрола квалитета ваздуха унутрашњег простора	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.4	Контрола квалитета и нутритивне вредности организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, установе	2022-26			
3.9.5	Контрола здравствене безбедности организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			

	установама						
3.9.6	Контрола садржаја соли у оброцима/храни организоване исхране деце и омладине у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.7	Контрола санитарно-хигијенских услова методом бриса	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.8	Контрола санитарно-хигијенских услова (водоснабдевање, санитација, хигијена, чушћење и управљање отпадом) коришћењем упитника за надзор	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе				
3.9.9	Контрола термалног комфора (температура, релативна влажност, струјање ваздуха и концентрација угљен-диоксида)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.10	Мерење нивоа буке у спољашњој и унутрашњој средини	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.11	Прикупљање података о врсти	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС,	2022-26			

	употребљеног грађевинског материјала за изградњу објеката и намештаја са аспекта утицаја на здравље (азбест, радон...)		установе				
3.9.12	Процена енергетске ефикасности у васпитно образовним установама	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.11.1 3	Формирање базе података	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.14	Израда мера и препорука за школску управу, наставно и ненаставно особље, децу и родитеље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.15	Едукација и информисање надлежних у васпитно образовним установама, деце, омладине и родитеља	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.16	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење свих контролисаних услова у васпитно образовним	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈ 3, ЈЛС, установе	2022-26			

	установама и заштите здравља свих корисника простора						
3.9.17	Задовољство корисника	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			
3.9.18	Едукација на тему праћења фактора ризика по здравље деце и омладине у васпитно образовним установама употребом мас медија, интернет портала, он лине едукација и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈЛС, установе	2022-26			

МЕРА 3.10:	Праћење здравствене исправности воде за пиће из јавних бунара		Тип мере:		5		
Носилац мере:	ЈКП, ЈЛС		Партнери:		МЗ-Санитарна инспекција, Институт за јавно здравље		
Период спровођења:	2021-26	Потребне измене прописа:					
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026.	
Израђен План мониторинга здравствене исправности воде за	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС ИЗЈЗ, ЈКП

пиће из јавних бунара							
Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС ИЗЈЗ, ЈКП

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.10.1	Израђен План мониторинга здравствене исправности воде за пиће из јавних бунара	ЈЛС	ЗЈЗ/ИЗЈЗ, ЈП	2022-26			
3.10.2	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број анализа према месту узорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, ЈП	2022-26			
3.10.3	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, ЈП	2022-26			
3.10.4	Формирање базе података о сваком водном објекту (изворишта, број корисника, итд.)	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈП	2022-26			
3.10.5	Израда	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,	2022-26			

	годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење		ЈП				
3.10.6	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД; ЈП	2022-26			
3.10.7	Информисање јавности о здравственој исправности воде за пиће и препорукама за коришћење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција	2022-26			
3.10.8	Едукација на тему значајности обезбеђивања здравствено исправне воде за пиће употребом мас медија, интернет портала и промотивних материјала	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ОЦД; ЈП, СКГО	2022-26			

МЕРА 3.11:	Праћење здравствене исправности базенске воде	Тип мере:	5
Носилац мере:	ЈЛС, ЈП	Партнери:	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:	

Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026	
Број базена где се редовно прати здравствена исправност воде*	Број	2021.	0	1	1	1	ЈЛС

*У Лапову тренутно нема активних базена, али се планира активација, односно отварање у наредном периоду, стога би све активности у вези са базенима требало планирати од 2026. године и надаље

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредност и фин. средства по годинама (РСД)	Вредност и фин. средства по изворима (РСД)
3.11.1	Узорковање и лабораторијска анализа (врста и број контрола према месту улабораторијска зорковања) са стручним мишљењем и проценом утицаја на здравље	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, ЈКП МЗ-Санитарна инспекција				
3.11.2	Прикупљање и статистичка обрада података према врсти анализе, броју узорака и месту узорковања	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција				
3.11.3	Формирање	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ,				

	базе података о сваком водном објекту		МЗ-Санитарна инспекција				
3.11.4	Израда годишњег извештаја и евалуација програма са предлогом мера за унапређење	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција				
3.11.5	Упитник о задовољству корисника и оцена задовољства корисника квалитетом пружених услуга	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција, СКГО				
3.11.6	Информисање јавности о здравственој исправности базенске воде и препорукама за безбедно купање путем мас медија	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција				
3.11.7	Едукација на тему значаја обезбеђивања здравствено исправне воде базена употребом мас медија, интернет портала и промотивних	ЈЛС	ИЗЈЗ/ЗЗЈЗ, МЗ-Санитарна инспекција				

	материјала						
--	------------	--	--	--	--	--	--

ОПШТИ ЦИЉ:4	Унапређење отпорности заједнице у кризним и ванредним ситуацијама у области јавног здравља					
Показатељи на нивоу општег циља (показатељи ефеката)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Формирана РГ за Унапређење отпорности заједнице у кризним и ванредним ситуацијама у области јавног здравља	Број	2021	0	2026	1	ЈЛС
Израђен План унапређења отпорности заједнице у кризним и ванредним ситуацијама у области јавног здравља	Број	2021	0	2026	1	ЈЛС

ПОСЕБАН ЦИЉ 4:	Унапређење отпорности заједнице у кризним и ванредним ситуацијама у области јавног здравља					
Показатељи на нивоу посебног циља (показатељи исхода)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљна година	Циљна вредност	Извор провере
Број усвојених програма јавног здравља у области друштвене бриге за здравље у кризним и ванредним ситуацијама	Број	2021	0	2026	5	ЈЛС
Број реализованих програма јавног здравља у области друштвене бриге за здравље у кризним и ванредним ситуацијама	број	2021	0	2026	5	ЈЛС

МЕРА 4.1:	Израда процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација		Тип мере:	14			
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО, СКГО			
Период спровођења:	Потребне измене прописа:		15НЕ				
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:				
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Израђена Процена јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.	Број	2021	0	1	1	1	Нацрт Процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС. Службени лист ЈЛС.
Усвојена Процена јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација на нивоу ЈЛС.	број	2021	0	1	1	1	

¹⁴ У складу са *Законом о планском систему* („Сл. гласник РС“ бр. 30/2018), мере јавних политика могу бити: 1) регулаторне, којима се успостављају стандарди и правила којима се уређују односи у друштву; 2) подстицајне, у које спадају: фискалне мере (субвенције, порези и друго) и друге финансијске и нефинансијске мере; 3) информативно едукативне (информационе и образовне кампање и друго); 4) институционално-управљачко-организационе (формирање нових и укидање постојећих институција, промена организационе структуре одређених субјеката, промена броја и компетенција запослених и др.), и 5) обезбеђење добара и пружање услуга од стране учесника у планском систему, укључујући и јавне инвестиције (капитални и инфраструктурни пројекти, инвестиције и др.)

¹⁵ Уноси се одговор ДА или НЕ у зависности од тога да ли је за спровођење конкретне мере јавне политике потребна измена прописа/аката . Уколико је одговор ДА, у ово поље се уноси се и назив прописа/акта.

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.1.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за израду процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, са дефинисаним задатком	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26			
4.1.2	Конституисање радне групе, дефинисање и усвајање пословника о раду и плана рада РГ	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције,	2022-26			
4.1.3	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, која обухвата мапирање ризика и идентификацију вулнерабилних група.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			
4.1.4	Реализација израде процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација, мапирање	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне	2022-26			

	ризика и идентификација вулнерабилних група.		ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО.				
4.1.5	Усвајање и објављивање Процене јавноздравствених ризика од појединих врста кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26			

МЕРА 4.2:	Израда плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО			
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			

Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Израђен План смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	број	2021	0	1	1	1	Нацрт Плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација. Службени лист ЈЛС.
Усвојен План смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	број	2021	0	1	1	1	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.2.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ са дефинисаним задацима: израда плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација, израда плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама, израда плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама,	ЈЛС.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СЗО, Сектор за ванредне ситуације.	2022-26			

	израда модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).						
4.2.2	Конституисање радне групе, дефинисање и усвајање пословника о раду и плана рада РГ	ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције	2022-26			
4.2.3	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			
4.2.4	Реализација израде плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције (РХМЗ, Републички	2022-26			

			сеизмолошки завод, Геолошки институт Србије итд), СЗО.				
4.2.5	Усвајање Плана смањења/ублажавања доминантних јавноздравствених ризика у случају појединих кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26			

МЕРА 4.3:	Израда плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО., СКГО		
Период спровођења:			Потребне измене прописа:		НЕ		
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):			Вредности фин. средстава по годинама (РСД):		Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026	
Израђен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	број	2021	0	1	1	1	Нацрт Плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама

							Службени лист ЈЛС.
Усвојен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.3.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за Израду плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			
4.3.2	Реализација израде плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.	2022-26			
4.3.3	Усвајање Плана спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва,	2022-26			

			грађани, итд.				
--	--	--	---------------	--	--	--	--

МЕРА 4.4:		Израда плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама			Тип мере:				
Носилац мере:		ЈЛС			Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО		
Период спровођења:		2022-26		Потребне измене прописа:		НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):					Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)		Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере	
					2022	2024.	2026		
Израђен План обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама			2021	0			1	Нацрт Плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	
Усвојен План спремности и одговора ЈЛС на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама				0			1	Службени лист ЈЛС.	
Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)		
4.4.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26					
4.4.2	Реализација израде плана обука за одговор на јавноздравствене	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за	2022-26					

	претње у ванредним ситуацијама		ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, ЈКП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				
4.4.3	Усвајање Плана обука за одговор на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26			

МЕРА 4.5:	Израда плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама		Тип мере:				
Носилац мере:	ЈЛС		Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО.		
Период спровођења:	2022-26	Потребне измене прописа:		НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026.	

Израђен План симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	број	2021	0	1	1	1	Нацрт Плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама Службени лист ЈЛС.
Усвојен План симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	број	2021	0	1	1	1	

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.5.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			
4.5.2	Реализација израде плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама.	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО,	2022-26			

			Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.				
4.5.3	Усвајање Плана симулационих вежби одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26			

МЕРА 4.6:	Израда модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)			Тип мере:			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, ЈКП-а, ЈП-а, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО, СКГО	
Период спровођења:	Потребне измене прописа:			НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022	2024.	2026	
Израђен модел анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на	Број	2021	0	1	1	1	Нацрт модела анализе одговора на јавноздравствене

<p>симулационој вежби)</p> <p>Усвојен модел анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)</p>	број	2021	0	1	1	1	<p>претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби)</p> <p>Службени лист ЈЛС.</p>
---	------	------	---	---	---	---	---

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.6.1	Организовање обуке за чланове РГ о методологији СЗО за израду модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).	ЈЛС и Савет за здравље	Институти/заводи за јавно здравље, СКГО, СЗО, Сектор за ванредне ситуације	2022-26			
4.6.2	Реализација израде модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама (у реалној ситуацији или на симулационој вежби).	РГ и ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације- цивилна заштита, ЈКП-а, СКГО, Црвени крст, здравствене установе, специјализоване институције, СЗО.	2022-26			
4.6.3	Усвајање Модела анализе одговора на јавноздравствене претње у ванредним ситуацијама	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за	2022-26			

	(у реалној ситуацији или на симулационој вежби).		ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.				
--	--	--	--	--	--	--	--

МЕРА 4.7:	Редовно информисање становништва и промовисање мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Тип мере:					
Носилац мере:	ЈЛС	Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.			
Период спровођења:		Потребне измене прописа:		НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):		Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:		
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	2024.	2026.	
Израда Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Број	2021	0	1	1	1	ЈЛС
Усвајање Плана комуникације, информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	број	2021	0	1	1	1	ЈЛС

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.7.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за израду Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26			
4.7.2	Конституисање радне групе и дефинисање садржаја, методологије и динамике реализације Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација.	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26			
4.7.3	Израда Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	РГ и ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, СКГО, Црвени крст, академске институције,	2022-26			

			специјализоване агенције, СЗО.				
4.7.4	Реализација Плана комуникације и информисања становништва, односно промовисања мера и активности које се спроводе у области спремности за одговор на јавноздравствени аспект кризних и ванредних ситуација	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, СКГО, организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26			

МЕРА 4.8	Спровођење истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација			Тип мере:			
Носилац мере:	ЈЛС			Партнери:		Институти/заводи за јавно здравље, Сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	
Период спровођења:	Потребне измене прописа:			НЕ			
Укупно процењена финансијска средства за меру (РСД):	Вредности фин. средстава по годинама (РСД):			Вредности фин. средстава по изворима финансир.:			
Показатељи на нивоу мере (показатељи резултата)	Јединица мере	Базна година	Базна вредност	Циљне вредности			Извор провере
				2022.	20224	2026	
Испланирано истраживање информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација	Број	2021	0	1	1	1	План истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација

Спроведено истраживање информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација	број	2021	0	1	1	1	Извештај о спроведеном истраживању информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација
---	------	------	---	---	---	---	---

Ознака	Назив активности	Носилац	Партнери	Рок за реализацију	Укупно потребна фин. средства (РСД)	Вредности фин. средства по годинама (РСД)	Вредности фин. средства по изворима (РСД)
4.8.1	Креирање и усвајање одлуке о формирању РГ за спровођење истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација	Извршни органи и Скупштина ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље	2022-26			
4.8.2	Конституисање радне групе и дефинисање садржаја и методологије истраживања и плана рада РГ	РГ, ЈЛС и Савет за здравље.	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи за јавно здравље, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.	2022-26			
4.8.3	Реализација истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутом нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних	РГ и ЈЛС	Штаб за ванредне ситуације, Савет за здравље, институти/заводи	2022-26			

	ситуација.		за јавно здравље, СКГО, Црвени крст, академске институције, специјализоване агенције, СЗО.				
4.8.4.	Израда извештаја, објављивање и презентација резултата истраживања информисаности и задовољства грађана достигнутим нивоом заштите од јавноздравствених последица кризних и ванредних ситуација.	ЈЛС	Институти/заводи за јавно здравље, сектор за ванредне ситуације-цивилна заштита организације цивилног друштва, грађани, итд.	2022-26			